

Årsredovisning

[illegible]

Innehåll

Inledning

- 2 Vd har ordet

Verksamheten

- 4 Samverkan som stärker Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän

Finansiella rapporter

- 6 Förvaltningsberättelse
- 10 Resultaträkning
- 11 Resultatanalys
- 12 Balansräkning
- 14 Förändring eget kapital
- 15 Kassaflödesanalys
- 16 Noter
- 42 Revisionsberättelse

Bolagsstyrning

- 46 Styrelse och ledning
- 48 Valberedning, kontrollfunktioner, aktuarie och kundombudsman
- 49 Fullmäktige

Bolagsstämma 2019

Ordinarie bolagsstämma hålls torsdag 4 april 2019 klockan 17 i Göteborg.

Stark tillväxt och stabil finansiell grund

Vd har ordet Välkommen till Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän sammanfattning av 2018. Ett år som präglats av stark tillväxt, nöjda kunder, hållbara initiativ och ovanligt många stora skadehändelser.

Som tidigare år är det min ambition att i denna text beskriva allt det där som leder fram till resten av årsredovisningen - kassaflöde, analyser, balansräkning och resultaträkning. Att beskriva det som sker i vardagen. Som kundmöten, skadereglering, kapitalförvaltning, gemensamma ansträngningar och de många enskilda prestationer som vi till slut rapporterar som siffror och nyckeltal.

För även om vi som de flesta har ambitiösa och väl genomarbetade strategier samt ägnar stor kraft åt konkurrentbevakning, trendspaning och omvärldsanalyser är det i det vardagliga arbetet som allt avgörs. Det är i möten med kunder som har unika önskemål och behov som vår förmåga sätts på prov - möten som avgör hur vi uppfattas och till slut hur lyckosamma vi blir resultatmässigt.

Därför tror jag benhårt på att vår framgång står och faller med varje enskild kollegas ambition och inställning. Utan kollegor som trivs, som har förutsättningar att nå sina mål och som känner samhörighet med bolagets värderingar blir det svårt att göra kunder nöjda och då blir även resultatet lidande. Det är skälet till att vi ägnar mycket kraft åt att vara ansvarsfulla och hållbara som arbetsgivare. Vi anstränger oss för att skapa en arbetsmiljö där vi mår bra i såväl kropp som knopp. Vi är måna om att utbilda och träna oss chefer i att vara tydliga och stödjande som ledare. Därtill arbetar vi för att göra vår region ännu bättre. Vi engagerar oss i ungdomar, i miljöfrågor och investeringar som leder till god ekonomi och arbetstillfällen.

Kanske är ovan en del av anledningen till att vi lyckades vinna Svenskt Kvalitetsindex (SKI) utmärkelse Sveriges Mest Nöjda Kunder i hela sex kategorier 2018. Inom Bank, Försäkring och Fastighetsförmedling. Det har vi bara lyckats med en gång tidigare. Dessa är utmärkelser som vi är oerhört stolta över.

På tal om utmärkelser har vi även under 2018 belönats med utmärkelser för vår kommunikation och våra kampanjer. Det är främst i samband med återbäringen som vi krutar på ordentligt och försöker ta plats i debatten kring viktiga ämnen som påverkar människor som bor i vår region. Även om ansatsen skiljer sig åt från år till annat är det främst ungdomars väl och deras möjligheter att växa upp tryggt och med goda förutsättningar vidare i livet som vi brinner för. För det tror vi över tid bygger en starkare och tryggare region för alla som lever här. Vår kommunikation har engagerat och mottagits väl samt skapat medvetenhet om att vi är ett kundägt bolag, som varit ett annat viktigt mål för oss.

Bolagets styrelse fattade under 2018 beslut om att dela ut återbäring. Det blir femte året i rad och totalt har bolaget under femårsperioden delat ut 835 miljoner kronor till sina kunder/delägare. Ännu ett utmärkt sätt att tydliggöra att vi är kundägda och på så vis skiljer oss från våra konkurrenter. Vi som är anställda i bolaget är stolta över vår ägarform och tar den med oss i våra olika uppdrag.

Det rör på sig i vår omgivning. Vi möter nya aktörer. Kunder önskar konsumera bank- och försäkringstjänster på andra och fler sätt än tidigare. I vissa fall agerar vi på de förändringar

” Vi försöker hålla toppnivå och tempo vad gäller innovations- och utvecklingsfrågor.

som sker. Men inom de områden som vi anser mest kommer att påverka oss vill vi vara ledande i utvecklingen. Där försöker vi hålla toppnivå och tempo vad gäller innovations- och utvecklingsfrågor. Det gör vi inom ramen för samarbetet i länsförsäkringsgruppen, i vårt utvecklingsbolag LFant eller direkt i bolaget.

För att ytterligare stärka kundrelationen har vi tillsammans med länsförsäkringsbolagen i Älvsborg och Halland bildat ett bolag för skadedjursbekämpning. Det är tjänster som vi traditionellt köpt av externa leverantörer men som vi under 2019 kommer att börja utföra i egen regi. Vi gläds åt detta och ser fram emot att kunna hjälpa våra kunder direkt i de besvärliga situationer som uppstår när de drabbats av skadedjur.

Vår kapitalförvaltning består av flera delar varav vissa är närmast opåverkade av börsens rörelser. Andra är direkt påverkade och där har det svängt ordentligt. En bit in på hösten såg vi ut att landa året på rekordnivå. Men under årets sista månader var det riktigt motigt och allt sammantaget levererar vi ett normalår vad gäller avkastning enligt de

nyckeltal vi satt upp. En del av kapitalförvaltningen som än så länge påverkar resultatet i mindre omfattning är de lokala investeringar som görs inom ramen för Investeringskommittén. Men de är ändå värda att nämna. Det handlar om investeringar i lokala bolag som bygger regionen. Som skapar ekonomi och arbetstillfällen. Den portföljen blir intressant att följa ur flera perspektiv. Investeringskommittén består av tre fullmäktigeledamöter, bolagets ordförande, chef kapitalförvaltning och vd.

Vill även nämna att vi under 2018 hantlerat osedvanligt många stora skador. Det har "runnit och brunnit" ovanligt mycket. Framför allt är det större fastighetsbränder som påverkar skaderesultatet i kraftigt negativ riktning. Tittar vi några decennier bakåt i tiden hittar vi skadestopp med jämna mellanrum. Finns ingen entydlig förklaring till dessa men kalla vintrar och torra, varma somrar har en tendens att påverka skadefrekvensen negativt.

Trots enstaka prövningar som skadeutvecklingen utvecklas bolaget mycket posi-

tivt. Tillväxten är stark och bolaget vilar på en stabil finansiell grund samt håller jämna steg med det ökande antalet regelverk som påverkar våra verksamheter. Vi växer i samtliga kommuner i vår region och inom samtliga produktområden. Tills sist, besök gärna vår verksamhet i Uddevalla som flyttat till nya och inbjudande lokaler som vi utvecklat i gott samarbete med kommunens fastighetsbolag Uddevallahem.

Hoppas att denna begränsade möjlighet att ge en bild av vad som sker i vardagen kan ge extra liv åt årsredovisningens siffermaterial.

Trevlig läsning

Göteborg i februari 2018.

Ricard Robbstål
Vd

Samverkan som stärker Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän

Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän äger tillsammans med övriga länsförsäkringsbolag Länsförsäkringar AB med kontor i Stockholm. Inom bank och försäkring finns påtagliga stordriftsfördelar och länsförsäkringsbolagen har valt att samla dessa resurser i Länsförsäkringar AB. För våra kunder är vi alltid lika lokala och Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän har alltid kundkontakterna. Länsförsäkringar AB bedriver affärsverksamhet och service- och utvecklingsarbete inom till exempel liv- och fondförsäkring, bank, fondförvaltning, IT, återförsäkring, djurförsäkring och hälsaförsäkring. Länsförsäkringar ABs uppgift är att skapa förutsättningar för länsförsäkringsbolagen att bli framgångsrika på sina marknader.

Aktieinnehav i Länsförsäkringar AB

Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän äger 7 procent av aktiekapitalet i Länsförsäkringar AB. Aktieinnehavet i Länsförsäkringar AB räknas in i Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän's konsolideringskapital.

Styrkan i varumärket

Styrkan i Länsförsäkringars varumärke är resultatet av ett konsekvent och långsiktigt varumärkes- och värderingsarbete. Varumärket är ett sätt att leva och uppträda i kontakt med kunderna och med det lokala samhället i övrigt. Varumärket är fortsatt mycket starkt i relation till konkurrenternas inom branschen för bank, försäkring och pension. Kantar Sifos anseendeundersökning 2018 visar att Länsförsäkringar har det åttonde högsta anseendet av alla svenska företag – en lista som toppas av Volvo och Ikea. Länsförsäkringar har också i många år legat högt när Svenskt Kvalitetsindex (SKI) redovisar hur nöjda kunderna är med sin bank och sitt försäkringsbolag. Den senaste SKI-mätningen visade landets högsta kundnöjdhet inom både bank, försäkring och fastighetsförmedling.

Liv- och pensionsförsäkring

Länsförsäkringar Fondliv är länsförsäkringsgruppens fondförsäkringsbolag och dotterbolag till Länsförsäkringar AB. Bolaget erbjuder pensionssparande främst inom tjänstepension. Länsförsäkringar Fondlivs produkter distribueras via länsförsäkrings-

bolagen, franchise och oberoende försäkringsförmedlare. Kunderna erbjuds fondförvaltning, garantiförvaltning och riskförsäkring inom personriskområdet. I Länsförsäkringars rekommenderade fondutbud ingår 38 fonder med eget varumärke och 52 externa fonder. Utöver dessa erbjuder Länsförsäkringar 41 fonder i utökat fondutbud. Fonderna under eget varumärke finns inom Länsförsäkringars eget fondbolag och förvaltas till stora delar av externa förvaltare. Länsförsäkringar Fondliv förvaltar 126 miljarder (mdr) åt liv- och pensionsförsäkringskunderna.

Länsförsäkringar Liv som är stängt för nyteckning sen 2011 förvaltar traditionell livförsäkring åt sina kunder i fyra bestånd: Nya Trad, Gamla Trad, Nya Världen och Försäkrad Pension. De flesta kunder med Gamla Trad, Nya Världen och Försäkrad Pension har möjlighet att byta sina befintliga försäkringar till Nya Trad. Länsförsäkringar Liv förvaltar cirka 109 mdr åt liv- och pensionsförsäkringskunderna.

Bankverksamhet

Länsförsäkringar Bank grundades 1996 och är idag Sveriges femte största retailbank. Bankverksamheten bedrivs enbart i Sverige och marknadspositionen fortsätter att stärkas kontinuerligt. Strategin är att erbjuda banktjänster till länsförsäkringsgruppens kunder och utgår från Länsförsäkringars starka varumärke och den lokala förankringen. Målet är att med låg risk ha fortsatt god tillväxt i voly-

mer och lönsamhet, de mest nöjda kunderna och fler kunder som har både bank och försäkring hos Länsförsäkringar.

Länsförsäkringar har enligt SKI de mest nöjda bankkunderna på privatmarknaden för femte året i rad. Länsförsäkringar Bank har också de mest nöjda bolånekunderna.

Djur- och grödaförsäkring

Agria Djurförsäkring är Länsförsäkringars specialistbolag för djur- och grödaförsäkring och är marknadsledande i Sverige. Agria är ett renodlat specialistbolag för djurförsäkring och har med stöd av kärnvärden som nära, innovativa, engagerade och enkla byggt ett starkt varumärke i Sverige. Nu pågår arbetet med att etablera Agrias varumärke på de övriga fem marknaderna med samma framgångsrika koncept. En viktig del av Agrias affärsmodell är nära samarbeten med djurägarorganisationer.

Hälsa

Affärsområde Hälsa inom Länsförsäkringar AB driver produkt- och affärsutveckling inom det växande sjukvårds- och gruppöversäkringsområdet till såväl företags- som privatsegmentet. Bland erbjudandena som utvecklas finns produkter som liv-, sjuk-, olycksfalls- och sjukvårdsförsäkring samt bolåneskyddet Bo kvar.

Länsförsäkringar försäkrar mer än vart tredje företag i Sverige och erbjuder en sjukvårdsförsäkring som ger företagen och deras medarbetare tillgång till flera förebyggande

hälsotjänster och personligt samtalsstöd. På så sätt hoppas vi kunna bidra till bättre hälsa. Bolåneskyddet är ett viktigt sätt att bidra till våra strategiska bolånekunders ekonomiska trygghet.

Stabil återförsäkring till lägre kostnad

Alla försäkringsbolag har behov av att skydda sin verksamhet mot kostnader för stora enskilda skador och naturkatastrofer. Oftast vänder sig försäkringsbolag till speciella återförsäkringsbolag på den internationella marknaden för att försäkra en del av sina risker. Inom länsförsäkringsgruppen har bolagen en naturlig möjlighet att dela riskerna mellan sig.

Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän betalar årligen återförsäkringspremie till Länsförsäkringar Sak. Premien baseras bland annat på exponering och skadehistorik men också på hur stort så kallat självbehåll bolaget väljer. Självbehållet kan jämföras med den självrisk som privatpersoner och företag betalar inom skadeförsäkring. Genom gemensam upphandling och intern återförsäkring behålls största delen av återförsäkringspremien inom länsförsäkringsgruppen och kostnaderna för externa återförsäkrare blir mindre och stabilare, något som gynnar Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän kunder.

Övrig samverkan

Förutom den samverkan som sker genom Länsförsäkringar AB direktäger de 23 länsförsäkringsbolagen tillsammans med berörda affärsenheter inom Länsförsäkringar AB även Länsförsäkringar Fastighetsförmedling och Länsförsäkringar Mäklarservice. I dessa båda bolag deltar Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän med ägarandelarna 5,6 samt 4 procent. Länsförsäkringar Fastighetsförmedling utgör en viktig säljkanal för Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän och Länsförsäkringar Mäklarservice samordnar erbjudandet till försäkringsförmedlarna.

Gemensam utveckling

En av Länsförsäkringar ABs uppgifter är att driva länsförsäkringsgruppens gemensamma utvecklingsarbete i syfte att stärka länsförsäkringsbolagens konkurrenskraft och öka värdet för kunderna. Utvecklingsar-

betet utgår alltid från kundbehov och länsförsäkringsgruppens gemensamma strategier och affärsplaner och fokuserar dels på utveckling av kundmötesplatserna, dels på produkter, tjänster och funktioner för länsförsäkringsbolagens sakförsäkringsaffär.

Utveckling av kundmötesplatser

Arbetet har 2018 fokuserat på utveckling av den proaktiva kunddialogen, förbättringar av kund- och medarbetarupplevelser genom ökad automatisering och digitalisering samt ständiga förbättringar av kundmötesplatserna. Specifika satsningar har gjorts för att utveckla företags- och skadekundmötet.

Kunddialogen har utvecklats genom nya och bättre analysmöjligheter samt genom införande av ett nytt verktyg för proaktiv och automatiserad kundbearbetning. Tillsammans har detta skapat möjligheter att ge kunderna relevanta erbjudanden vid rätt tillfälle. Vilka kunder som fått vilka erbjudanden återkopplas också till kundhanteringssystem för att ge handläggare en samlad bild av kommunikationen med enskilda kunder. De kanaler som initialt stöds för denna marknadsbearbetning är mejl och sms. Fokus har inledningsvis lagts på privatkunder. Viktiga delar i det fortsatta arbetet är att kunna använda fler kanaler och att fokusera på företagskampanjer.

Kund- och medarbetarupplevelsen har förbättrats genom det pågående införandet av on-line-mötet som ger möjlighet för kund och rådgivare att dela skärm över nätet. Det som visas på skärmen är den utvecklade behovsguiden som syftar till att fånga och behålla kundens intresse. Upplevelsen för de kunder som använder den digitala brevlådan Kivra har förbättrats genom att Länsförsäkringar idag kan distribuera dokument i denna kanal. I ett första steg för de produkter som hanteras i det nya sakförsäkringssystemet. Arbetet med att göra detta möjligt för fler produkter pågår.

För att förbättra medarbetarupplevelsen har arbetssätt och behov i kundmötet kartlagts för prioriterade roller. Det har gett underlag för ständiga förbättringar av kundmötesplatserna och ger också viktigt underlag för det mer långsiktiga förflyttningsarbetet.

Företag ges idag access till Mina sidor utan att behöva besöka kontoret. I ett första steg är detta möjligt för enskilda firma-tecknare och arbetet med motsvarande möjlighet för samtliga företag fortsätter tillsammans med andra åtgärder för att förbättra digitala tjänster för företag. Under året har också insiktsarbete bedrivits inom det expansiva segmentet kunskapsintensiva tjänsteföretag. Insiktsarbetet syftar till att få underlag för produkt- och tjänsteutveckling och proaktiv marknadsbearbetning.

Kunderna kan nu se sina anmälda motorskador i Länsförsäkringars app. Grundläggande information visas för såväl pågående som avslutade skador och det är också möjligt att enkelt komplettera pågående motorskador. Detta är första steget i det pågående viktiga arbetet med att ge kunderna möjlighet att kunna följa hanteringen av anmälda skador i de digitala kanalerna.

2018 blev det också möjligt att anmäla fler skador i appen till exempel reseskador. Risken för bedrägeri i samband med skadeanmälan har också minskats genom att kunderna måste identifiera sig med bankid i samband med skadeanmälan på Länsförsäkringars webbplats. Webbplatsen har också kompletterats med ytterligare skadeguides för att generellt underlätta kundernas skadehantering. Guiderna beskriver hur kunden kan agera när de använder självbetjäningstjänster och också hur vi normalt hanterar skador.

De digitala kanalerna, Länsförsäkringars webbplats, Mina sidor och appen utvecklas ständigt för att förenkla och förbättra kundupplevelsen. Bland förbättringarna på Mina sidor märks den personliga menyn med egna inställningsmöjligheter, snyggare och enklare startsida, bättre möjlighet att sortera och hantera transaktioner och enklare hantering av Swish. I appen har det till exempel blivit möjligt att bli bankkund digitalt och att beställa vädervarningar från SMHI i form av push-notiser. Säkerheten har också höjts genom att inloggning via pinkod ersatts med bankid. Det gäller såväl Mina sidor som appen.

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän avger härmed årsredovisning för förvaltningen under 2018, bolagets 174:e verksamhetsår.

Koncernen

I koncernen ingår moderbolaget Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän 558500-8039, det helägda dotterföretaget Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän Fastigheter AB 556683-5897 och dotterföretaget Försäkringsgruppen Väst AB 556524-3721 med en ägarandel om 70 procent. Dessutom ingår i koncernen intresseföretagen Platzer Fastigheter Holding AB (publ) 556746-6437 med ägarandel 17 procent, LFant AB 559085-6802 och Skadedjursbekämpning i Väst AB 559164-8505 med ägarandel om 33 procent i vardera.

Verksamhet, ägarförhållande och organisation

Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän är ett ömsesidigt försäkringsbolag vars verksamhetsområde består av 15 kommuner inom Västra Götalands län. Kunderna erbjuds ett heltäckande försäkringsskydd inom sak- och livförsäkring. Banktjänster erbjuds till privatpersoner, lantbrukare och småföretagare. Fastighetsmäklartjänster för privatbostäder erbjuds också via franchise-

tagare anslutna till Länsförsäkringar Fastighetsförmedling AB (publ).

Bolagsformen är ömsesidigt försäkringsbolag. Det innebär att bolaget ägs av försäkringstagarna. Ägarnas inflytande utövas av 66 fullmäktigeledamöter, valda av försäkringstagarna. Bolagsstämman utser bolagets styrelse som för närvarande består av sju av bolagsstämman valda ledamöter. Härutöver ingår två personalrepresentanter och vd i styrelsen.

Bolaget ingår som ett av 23 kundägda, självständiga lokala bolag i länsförsäkringsgruppen. Gemensamt äger dessa bolag Länsförsäkringar AB (publ) (LFAB). Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän äger 7 procent av aktiekapitalet i LFAB. Förutom den del av verksamheten där bolaget har egen koncession förmedlar bolaget djur- och grödaförsäkring, liv- och pensionsförsäkringar samt banktjänster och fondsparande till Länsförsäkringar Sak Försäkringsaktiebolag (publ), Försäkringsaktiebolaget Agria (publ), Länsförsäkringar Liv Försäkringsaktiebolag (publ), Länsförsäkringar Fondliv AB (publ) samt Länsförsäkringar Bank AB

(publ). Samtliga dessa bolag ägs av länsförsäkringsbolagen gemensamt och ingår i en koncern med LFAB som moderbolag. Länsförsäkringsgruppen äger också fastighetsbolaget Humlegården Fastigheter AB (publ), Länsförsäkringar Fastighetsförmedling AB och Länsförsäkringar Mäklarservice AB. Det senare har till uppgift att hantera den förmedlarsålda försäkringsportföljen.

Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän deltar också i länsförsäkringsgruppens gemensamma återförsäkringssystem som inkluderar såväl avgiven som mottagen återförsäkring. Bolaget mottar dessutom återförsäkring från lokala försäkringsbolag inom verksamhetsområdet.

Händelser av väsentlig betydelse som inträffat under räkenskapsåret

Bolaget visar ett positivt resultat i försäkringsrörelsen trots osedvanligt många stora och kostsamma skador. Starkt resultat även i finansförvaltningen, trots kraftigt börsfall andra halvan av året. Försäkringsrörelsen nådde en totalkostnadsprocent på 101 procent och finansförvaltningen en totalavkastning på 6 procent.

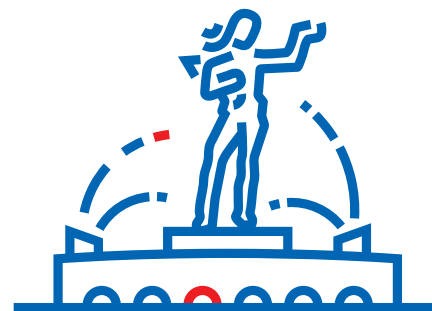
Försäkringsrörelsen har utvecklats positivt inom de flesta områden. Premieinkomsten för egen räkning (f e r) ökar med 8 procent. Skadekostnaderna f e r ökar med 11 procent. Antalet skador fortsätter att öka. Bolaget hade en storskada som översteg självbehållet. Resultat före återbäring är stabilt i flertalet försäkringsgrenar.

Bolaget och styrelsen har i samband med affärsplanering för åren 2019-2023 genomfört processen för Egen Risk och Solvensanalys (ERSA) enligt Solvens 2.

Resultatet i kapitalförvaltningen blev sämre än väntat då året avslutades med sjunkande börser kopplad till en allt högre volatilitet. Avkastningen under året blev 6 procent och kommer från LFAB-innehavet samt våra fastighets- och onoterade innehav.

Bankverksamheten har utvecklats positivt vad gäller såväl affärsvolym som antalet nya kunder även om tillväxttakten har avtagit något jämfört med föregående år. Resultatet i

den lokala bankaffären visar fortfarande ett stabilt positivt resultat men når inte upp till samma nivå som tidigare. Kreditförlusterna är på en mycket låg nivå. Länsförsäkringar Fastighetsförmedling som drivs i franchiseform har haft en positiv utveckling under året.

Det egna liv- och pensionsbeståndet har ökat med 9 procent 2018 och ersättningsbart liv- och pensionskapital har ökat trots att börsen sjönk på helåret. Sjukvårdsbeståndet har haft en lite sämre utveckling, främst på grund av att förmånsbeskattning på arbetsgivarbetald sjukvårdsförsäkring infördes under året. Sammantaget har liv- och hälsoaffären utvecklats fint och för första gången någonsin kan ett positivt resultat uppvisas för denna verksamhetsgren.

Bolagets styrelse har beslutat om återbäring till delägarna (kunderna) för verksamhetsåret 2018. De flesta försäkringstyper omfattas. Bakgrunden till att återbäring föreslås är verksamhetsårets goda resultat och att tydligt synliggöra fördelarna med att vara kund i ett kundägt bolag. Utbetalning av återbäringen sker via insättning på konto och uppgår till cirka 10 procent av premien.

Under 2018 har organisationen infört de nya regelverk som trätt i kraft. Både IDD och GDPR har inneburit omfattande förberedelser.

Tillsammans med Länsförsäkringar Skåne och Länsförsäkringar Älvsborg har bolaget startat en gemensam utvecklingsverksamhet som heter LFant AB. Bolaget ägs i lika delar. Bolaget har även tillsammans med Länsförsäkringar Halland och Länsförsäkringar Älvsborg bildat Skadedjursbekämpning i Väst AB som kommer att hantera ägarbolagens skadedjurssanering. Bolaget ägs i lika delar.

Länsförsäkringsgruppen har under året tecknat garanti- och märkesförsäkringsavtal med Toyota/Lexus.

Även under 2018 drabbades bolaget av osedvanligt många stora skador. Den underliggande skademängden utvecklas i takt med det växande beståndet. Storskadorna, främst bränder, påverkar skaderesultatet starkt negativt.

Marknadsutveckling och affärsvolym

Bolaget har under året såväl tappat som tagit marknadsandelar inom olika segment – se tabell. Premieinkomsten i sakförsäkring ökade med 8 procent till 1 652 (1 534) mkr. Affärsvolymen i bankverksamheten ökade med 12 procent till 30 911 (27 669) mkr. Antalet bankkunder ökade med 6 procent till 61 662 (58 433). Försäljningen av liv- och pensionsförsäkringar har påverkats positivt av en ny organisation med ökad försäljningsstyrka. Premieinkomsten minskade med 1 procent till 1 045 (1 057) mkr. Pensionskapitalet är 21 (21) mdr.

Marknadsandelar, %	2018	2017
Hem	24,1	23,5
Villahem	37,7	36,7
Fritidshus	45,1	43,9
Personbil	25,9	25,4
Företag	29,1	29,8
Företagsmotor	26,5	26,6

Affärsvolym

Den totala volymen av såväl egen sakförsäkring som förmedlad sak- och livförsäkringsaffär samt bank och fondsparande fördelar sig enligt följande tabell:

Premieinkomst, mkr	2018	2017
Privat	381	356
Fastighet och företag	449	405
Lantbruk	40	39
Olycksfall	69	64
Motor, Kasko	399	369
Motor, Trafik	223	222
Mottagen återförsäkring	91	79
Summa egen sakförsäkringsaffär	1 652	1 534
Gemensam sakförsäkringsaffär	164	152
Gemensam livförsäkringsaffär	1 045	1 057
Total premieinkomst	2 861	2 743
Bank, inlåning	6 611	6 129
Bank, utlåning	21 905	19 435
Övrigt sparande	2 395	2 105
Total affärsvolym	30 911	27 669

Försäkringsersättningar

Försäkringsersättningar för ökade med 11 procent till 1 210 (1 089) mkr. Antalet anmälda skador ökade med 9 procent till 75 299 (68 932). Antalet stora skador inom egen- dom (> 0,5 mkr) ökade till 115 (87) och antalet stora skador inom trafik (>1 mkr) var 6 (6). Skadekostnadens andel av premien, skadekostnadsprocenten, ökade till 79 (77) procent i försäkringsrörelsen och i direkt affär ökade den till 83 (79) procent.

Antalet anmälda skador ökar i något snabbare takt än bestånden. De typer av skador som framförallt ökar är motor-, rese- och allriskskador. Bolaget har under 2018 en storskada där återförsäkringsskyddet trätt in. Bolagets ersättningsreserv förändras över tiden och en omallokering har under året genomförts mellan olika skadeårgångar i trafikreserven. Bolaget har generellt betryggande reserver. De reserver bolaget diskonterar är all långsvansad affär som sjuk och olycksfall, trafik, mottagen trafikaffär och skadelivräntor.

Driftskostnader

Driftskostnaderna ökade under året med 10 procent och uppgick till 330 (301) mkr. Driftskostnadernas andel av premien, driftskostnadsprocenten, uppgick till 22 (22) procent i försäkringsrörelsen och i direkt affär till 23 (23) procent. Bolaget har under året haft ökade driftskostnader bland annat på grund av nytt kontor i Uddevalla.

Återförsäkring

Bolagets behov av återförsäkringsskydd är tryggt genom länsförsäkringsgruppens återförsäkringsprogram. Detta skyddar på årsbasis bolaget vid såväl större enskilda skador som skadehändelser. Endast ett fåtal åtaganden är så stora att de behöver skyddas av separata återförsäkringslösningar. Den risk bolaget maximalt står i en enskild skada eller händelse är 20 mkr. I mottagen återförsäkring är bolagets maximala självbehåll vid en skada 41 mkr.

Finansförvaltning

Marknadsvärdet av koncernens placeringskapital inklusive likvida medel uppgick vid verksamhetsårets slut till 8 175 (7 859) mkr. Placeringskapitalet hade den 31 december följande fördelning:

	2018	2017
Räntebärande placeringar	1 289	1 348
Svenska aktier och fonder	1 246	1 364
Utländska aktier och fonder	1 345	1 518
Onoterade aktier och fonder	632	496
Fastigheter	1 976	1 599
Organisationsaktier	1 687	1 534
Totalt	8 175	7 859

Total avkastning inklusive realiserad värdeförändring på placeringstillgångar uppgick till 427 (889) mkr. Totalavkastningen blev 6 (13) procent. Direktavkastningen blev 2 (1) procent.

Resultat

Årets resultat före bokslutsdispositioner och skatt uppgick till 300 (702) mkr och efter dispositioner och skatt till 358 (600) mkr. Försäkringsrörelsens tekniska resultat uppgick till 8 (-116) mkr. Delposterna i koncernens resultat framgår av femårsöversikten.

Bidra till en positiv och hållbar samhällsutveckling

Som kundägt och lokalt bolag är det en självklarhet att driva ett långsiktigt hållbarhetsarbete. Genom att förmedla trygghet, minska risker och förebygga skador i vårt närområde kan bolaget skapa värde för kunderna och bidra till en positiv samhällsutveckling.

För att göra informationen om vårt hållbarhetsarbete lättillgängligt för kunder, medarbetare och andra intressenter upprättar bolaget en från årsredovisningen separat hållbarhetsrapport. I den redogör vi för aktiviteter och resultat inom våra fokusområden ansvarsfulla affärer, miljö och klimat, attraktiv arbetsgivare och samhällsengagemang. Både framsteg som gjorts under året och utmaningar som återstår belyses. I år har bolaget även genomfört en bred intressentdialog och väsentlighetsanalys som visar vilka frågor verksamheten bör prioritera för att maximera värdet för sina intressenter och en hållbar utveckling.

Arbetet styrs av bolagets hållbarhetspolicy och riskpolicy. Andra relevanta styrdokument, rutiner och system för riskhantering beskrivs i rapporten. Ytterligare upplysningar om bolagets risker finns i årsredovisningens noter. Bolaget har indikatorer med regelbunden uppföljning för miljö, anti-korruption, medarbetare och sociala förhållanden men inte mänskliga rättigheter. Riskerna inom detta område bedöms vara begränsade eftersom verksamheten endast använder leverantörer som lyder under svensk lagstiftning. Inom finansförvaltningen finns granskningsförfaranden som säkerställer att bolaget inte investerar i bolag som bryter mot mänskliga rättigheter.

Hållbarhetsarbetet bygger stolthet, skapar engagemang och stärker varumärket som i sin tur påverkar affären positivt. Bolagets långsiktiga ambition är att integrera hållbarhet i samtliga processer, strategier och mål. Det ska genomsyra hela organisationen och de beslut som fattas.

Hållbarhetsrapporten finns på www.lansforsakringar.se/goteborg-och-bohuslan/om-oss/

Medarbetare – attraktiv arbetsgivare och stolta medarbetare

I vårt snabbväxande samhälle är det viktigt att vara en attraktiv arbetsgivare för att attrahera nya medarbetare. Att skapa kultur som bygger stolthet och medarbetare som identifierar sig med bolagets värderingar är avgörande för att till slut få nöjda kunder.

En god arbetsmiljö och arbetsuppgifter som skapar engagemang, delaktighet och möjlighet till utveckling är viktigt. Vi eftersträvar hållbara prestationer med gott ledarskap, en hälsosam arbetsmiljö, samverkan och bra relationer. Vår medarbetarundersökning 2018 visar på hög stolthet hos våra medarbetare, 5,2 på en skala där 6 är max.

Under året har bolagets heltidsanställda medarbetare ökat från 345 till 381. Medelåldern är 40 (42) år för både kvinnor och män. Franchisebolagens heltidsanställda är 130 (120) medarbetare 2018.

På de årliga så kallade fokusdagarna träffas bolagets samtliga medarbetare för att diskutera strategi och framtid. 2018 har det diskuterats kundbemötande, produkter och erbjudanden och arbetat med innovation och utveckling.

Vårt hälsoarbete fortsätter. Genom förebyggande insatser kring hälsa och friskvård byggs en sund arbetsmiljö där alla medarbetare är aktiva och tar ansvar för sin egen hälsa. Långsiktigt bidrar det till ökad trivsel, hälsosammare livsstil och minskad sjukfrånvaro. Den totala sjukfrånvaron i bolaget var 3,4 (4,3) procent. Löpande arbetas det med mental träning, tidiga insatser inom korttidsjukfrånvaron och aktiva åtgärder med den långa sjukfrånvaron.

Ett aktivt samarbete sker med utbildningar som leder till arbete inom vår bransch. Vi deltar i arbetsmarknadsdagar, erbjuder

praktik till flera studenter från bank- och försäkringsutbildningen vid Yrkeshögskolan i Göteborg samt har en studentpool med studenter bland annat från Handelshögskolan i Göteborg. Detta leder till sommarjobb och i flera fall anställning.

Utveckling av företagets verksamhet, resultat och ställning

2018 präglas av stark tillväxt inom samtliga affärsområden. Försäkringsrörelsen växer kraftigt inom såväl privat- som företagsmarknad. Bolaget gör det med hög kvalitet och nöjda kunder samt lönsamhet. Detta trots osedvanligt många större skador. Bankverksamheten växer kraftigt. Även den med hög kvalitet och lönsamhet. Kapitalförvaltningen har varit i tillväxt.

Den statistik som fortlöpande publiceras indikerar förhållandevis stark ekonomi även under 2019. Det som kan störa tillväxten bedöms i första hand vara den politiska utvecklingen. Bolaget prognostiserar en normal avkastning i alla tillgångsslag (aktier, räntor och fastigheter) 2019.

Sammanfattningsvis bedömer bolaget att även 2019 kunna leverera tillväxt och goda resultat i samtliga verksamhetsdelar.

Förslag till disposition avseende moderbolagets vinst

Till bolagstämman förfogande står följande vinstmedel (tkr):

Balanserat resultat.....	3 272 170
Årets resultat	247 228
Totalt	3 519 398

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel, 3 519 398 tkr, disponeras enligt följande:

Balanseras i ny räkning	3 519 398
Summa.....	3 519 398

Vad beträffar koncernens och moderbolagets resultat och ställning i övrigt hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar med tillhörande noter och information.

Femårsöversikt

Koncernen, mkr	2018	2017	2016	2015	2014
Premieintäkter f e r	1 532	1 414	1 343	1 284	1 293
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen*	159	90	94	98	84
Övriga tekniska intäkter och kostnader f e r	-5	-37	1	5	0
Försäkringsersättningar f e r	-1 210	-1 089	-946	-918	-959
Driftskostnader f e r	-330	-301	-290	-273	-243
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen före återbäring	146	77	202	196	175
Återbäring	-138	-193	-210	-151	-106
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen	8	-116	-8	45	70
Finansrörelsens resultat	267	800	521	500	475
Övriga intäkter och kostnader	25	18	0	-23	-41
Resultat före dispositioner och skatt	300	702	513	521	504
Årets resultat	358	600	431	452	401
Ekonomisk ställning, mkr					
Placeringstillgångar, verkligt värde	8 089	7 743	7 026	6 429	5 637
Premieinkomst f e r	1 571	1 457	1 364	1 291	1 325
Försäkringstekniska avsättningar f e r	3 013	3 015	2 976	2 773	2 702
Kapitalbas**	-	-	-	3 878	3 366
Erforderlig solvensmarginal	-	-	-	267	259
Konsolideringskapital, mkr					
Beskattat eget kapital	4 745	4 394	3 793	3 362	2 878
Uppskjuten skatt	701	790	689	618	561
Summa konsolideringskapital	5 446	5 184	4 482	3 980	3 438
Solvensrelaterade uppgifter					
Kapitalbas***	5 485	5 086	4 497	-	-
Minimikapital	687	701	587	-	-
Solvenskapitalkrav	2 747	2 804	2 349	-	-
Solvenskvot %	200	181	191	-	-
Nyckeltal					
<i>Försäkringsrörelsen</i>					
Skadekostnadsprocent f e r	79,0	77,0	70,5	72,5	74,2
Driftskostnadsprocent f e r	22,1	21,8	21,6	21,1	18,6
Totalkostnadsprocent f e r	101,1	98,8	92,1	93,6	92,8
<i>Direkt försäkring</i>					
Skadekostnadsprocent f e r	82,8	78,6	71,5	72,6	62,7
Driftskostnadsprocent f e r	23,2	22,8	22,7	22,0	22,7
Totalkostnadsprocent f e r	106,0	101,4	94,2	94,6	85,4
Kapitalförvaltning					
Direktavkastning, %	2,3	1,1	1,2	1,3	1,2
Totalavkastning, %	5,6	12,6	9,5	10,3	11,9
Ekonomisk ställning					
Konsolideringsgrad, %	347	356	329	308	260

Från och med 2016 diskonterar bolaget direkt olycksfalls- och trafikaffär. Jämförelseåret är omräknat. Skadelivräntor och mottagen trafikaffär diskonteras sedan tidigare. Övrig affär är odiskonterad.

* Från och med 2017 är räntesatsen 75 procent av snittet på moderbolagets totalavkastning för de senaste tio åren, jämförelseåret är omräknat.

** Kapitalbasen baseras på moderbolagets siffror. Från och med 2015 marknadsvärderas dotterföretaget, jämförelseåret är omräknat.

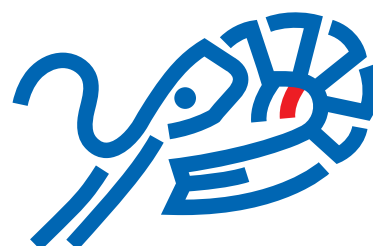
*** Bolagets kapitalbas består av primärkapital.

Resultaträkning

Teknisk redovisning av skadeförsäkringsrörelsen, tkr	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2018	2017	2018	2017
Premieintäkter f e r					
Premieinkomst	3	1 651 997	1 534 283	1 651 997	1 534 283
Premier för avgiven återförsäkring		-81 252	-77 777	-81 252	-77 777
Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		-39 343	-42 191	-39 343	-42 191
		1 531 402	1 414 315	1 531 402	1 414 315
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	4	159 246	89 784	159 246	89 784
Övriga tekniska intäkter och kostnader f e r					
Andel i intresseföretags resultat	21, 14	0	-31 011	0	-13 692
Övriga tekniska kostnader f e r	9	-4 753	-5 856	-4 753	-5 856
		-4 753	-36 867	-4 753	-19 548
Försäkringsersättningar f e r					
Utbetalda försäkringsersättningar	5				
före avgiven återförsäkring		-1 226 792	-996 988	-1 226 792	-996 988
återförsäkrarens andel		42 672	37 779	42 672	37 779
Förändring i avsättning för oreglerade skador					
före avgiven återförsäkring		8 726	-182 104	8 726	-182 104
återförsäkrarens andel		-34 850	52 379	-34 850	52 379
		-1 210 244	-1 088 934	-1 210 244	-1 088 934
Driftskostnader f e r	6, 7, 8	-329 715	-301 500	-338 614	-308 556
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat före återbäring		145 936	76 798	137 037	87 061
Återbäring	33	-138 330	-193 111	-138 330	-193 111
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		7 606	-116 313	-1 293	-106 050
Icke-teknisk redovisning, tkr					
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		7 606	-116 313	-1 293	-106 050
Kapitalavkastning, intäkter	10, 14	473 035	244 687	475 262	242 572
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	11, 14	-186 080	507 762	83 110	668 355
Kapitalavkastning, kostnader	12, 14	-23 130	-31 694	-23 088	-31 665
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	13, 14	-123 958	10 725	-101 558	10 045
Andel i intresseföretags resultat	21, 14	286 755	157 827	-1 543	0
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen		-159 246	-89 784	-159 246	-89 784
Övriga intäkter	15	277 478	252 848	277 478	252 848
Övriga kostnader	15	-252 807	-234 338	-252 807	-234 338
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		299 653	701 720	296 315	711 983
Bokslutsdispositioner	16				
Förändring säkerhetsreserv		-	-	-85 000	-51 216
Förändring periodiseringsfond		-	-	-30 083	0
Förändring överavskrivning		-	-	-265	1 101
Resultat före skatt		299 653	701 720	180 967	661 868
Skatt på årets resultat	17	58 625	-102 022	66 261	-88 914
Årets resultat		358 278	599 698	247 228	572 954
Rapport över totalresultatet					
Årets resultat		358 278	599 698	247 228	572 954
Övrigt totalresultat					
Poster som har omförts eller kan omföras till årets resultat inkl. skatt		-	-	-	-
Poster som inte kan omföras till årets resultat inkl. skatt		-	-	-	-
Årets övriga totalresultat		0	0	0	0
Årets totalresultat		358 278	599 698	247 228	572 954
Årets totalresultat hänförlig till:					
Ägare av moderbolaget		356 200	597 610	0	0
Innehav utan bestämmande inflytande		2 078	2 088	0	0

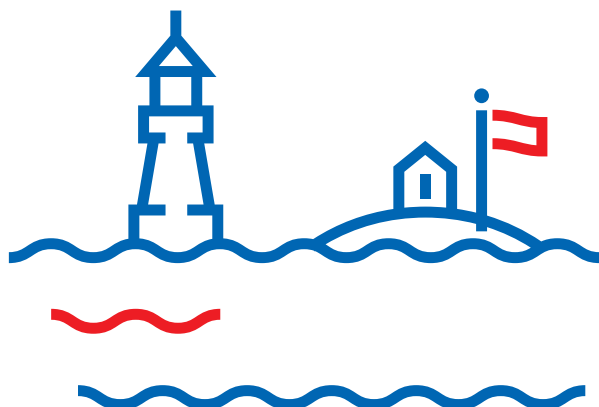
Resultatanalys 2018

Direkt försäkring av svenska risker för skadeförsäkringsrörelse per försäkringsgren, moderbolaget, tkr	Not	Totalt	Sjuk- och olycksfall	Hem, villa fritidshus	Företag, lantbruk, fastighet	Motor- fordon	Trafik	Summa direkt försäkring sv. risker	Mottagen åter- försäkring
Premieintäkt f e r	1	1 531 402	65 092	354 033	437 734	374 741	210 971	1 442 571	88 831
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen		159 246	12 376	20 031	31 215	15 016	56 571	135 209	24 037
Övriga tekniska kostnader f e r		-4 753	0	0	0	0	-4 753	-4 753	0
Försäkringsersättningar f e r	2	-1 210 244	-35 559	-357 639	-310 493	-276 948	-214 298	-1 194 937	-15 307
Driftskostnader f e r		-338 614	-17 596	-72 731	-127 895	-73 765	-42 516	-334 503	-4 111
Återbäring		-138 330	-6 433	-34 626	-42 204	-34 456	-20 611	-138 330	0
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		-1 293	17 880	-90 932	-11 643	4 588	-14 636	-94 743	93 450
Avvecklingsresultat									
Avvecklingsresultat, brutto		48 100	12 166	-9 738	34 052	-8 043	19 663	48 100	0
Återförsäkrars andel		-46 455	1 013	-26	-46 123	-434	-885	-46 455	0
Avvecklingsresultat f e r		1 645	13 179	-9 764	-12 071	-8 477	18 778	1 645	0
Försäkringstekniska avsättningar, före avgiven återförsäkring									
Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		668 109	32 234	176 245	166 942	183 593	102 150	661 164	6 945
Avsättning för oreglerade skador		2 458 624	168 535	160 360	308 683	58 141	1 174 884	1 870 603	588 021
Avsättning till återbäring		160 360	7 456	40 141	48 925	39 944	23 894	160 360	0
Summa försäkringstekniska avsättningar, före avgiven återförsäkring		3 287 093	208 225	376 746	524 550	281 678	1 300 928	2 692 127	594 966
Återförsäkrars andel av försäkringstekniska avsättningar									
Avsättning för oreglerade skador		274 155	3 107	1 842	46 781	1 636	220 789	274 155	0
Not 1									
Premieintäkt f e r		1 531 402	65 092	354 033	437 734	374 741	210 971	1 442 571	88 831
Premieinkomst före avgiven återförsäkring		1 651 997	68 966	380 881	489 392	398 299	222 974	1 560 512	91 485
Premier för avgiven återförsäkring		-81 252	-1 273	-14 812	-44 087	-8 778	-12 302	-81 252	0
Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		-39 343	-2 601	-12 036	-7 571	-14 780	299	-36 689	-2 654
Not 2									
Försäkringsersättningar f e r		-1 210 244	-35 559	-357 639	-310 493	-276 948	-214 298	-1 194 937	-15 307
Utbetalda försäkringsersättningar		-1 184 120	-33 111	-323 494	-341 484	-266 662	-156 628	-1 121 379	-62 741
före avgiven återförsäkring		-1 226 792	-33 111	-324 365	-365 670	-267 045	-173 860	-1 164 051	-62 741
återförsäkrars andel		42 672	0	871	24 186	383	17 232	42 672	0
Förändring i avsättning för oreglerade skador		-26 124	-2 448	-34 145	30 991	-10 286	-57 670	-73 558	47 434
före avgiven återförsäkring		8 726	-3 461	-35 033	59 726	-11 488	-48 452	-38 708	47 434
återförsäkrars andel		-34 850	1 013	888	-28 735	1 202	-9 218	-34 850	0

Balansräkning

Tillgångar, tkr	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Immateriella tillgångar					
Övriga immateriella tillgångar	18	21 410	28 405	13 293	17 723
Placeringstillgångar					
Byggnader och mark	19	4 150	4 150	4 150	4 150
Placeringar i koncernföretag					
aktier och andelar i dotterföretag	20, 25	-	-	2 243 964	1 610 071
aktier och andelar i intresseföretag	21, 25	1 141 503	869 542	13 967	0
Andra finansiella placeringstillgångar					
aktier och andelar	22, 25	5 736 593	5 636 870	4 640 087	4 912 123
obligationer och andra räntebärande värdepapper	23, 25	1 201 514	1 232 053	1 201 514	1 232 053
derivat	24, 25	3 840	0	3 840	0
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring		997	884	997	884
Återförsäkrars andel av försäkringstekniska avsättningar					
Oreglerade skador	32, 39	274 155	309 005	274 155	309 005
Fordringar					
Fordringar avseende direkt försäkring	26	298 254	289 663	298 254	289 663
Fordringar avseende återförsäkring		38 638	47 978	38 638	47 978
Övriga fordringar		84 223	88 377	84 215	88 377
Andra tillgångar					
Materiella tillgångar	27	20 981	15 340	20 293	14 851
Likvida medel/kassa och bank		85 638	113 731	76 238	106 145
Aktuell skattefordran		267	23 222	0	21 882
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter					
Upplupna ränteintäkter		2 113	2 405	2 113	2 405
Förutbetalda anskaffningskostnader	28	18 499	30 800	18 499	30 800
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	29	162 394	157 440	158 822	152 425
Summa tillgångar		9 095 169	8 849 865	9 093 039	8 840 535

Balansräkning

Eget kapital, avsättningar och skulder, tkr	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Eget kapital	30				
Övrigt eget kapital		1 125 866	1 072 400	15 000	15 000
Balanserad vinst eller förlust		3 261 560	2 721 028	3 272 170	2 699 216
Innehav utan bestämmande inflytande		1 309	2 906	0	0
Årets resultat		356 200	597 610	247 228	572 954
Obeskattade reserver	16				
Utjämningsfond		-	-	19 774	19 774
Säkerhetsreserv		-	-	1 386 234	1 301 234
Periodiseringsfond		-	-	119 000	88 917
Överavskrivning		-	-	7 112	6 847
Försäkringstekniska avsättningar					
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	31	668 109	628 766	668 109	628 766
Oreglerade skador	32, 39	2 458 624	2 467 350	2 458 624	2 467 350
Återbäring	33	160 360	227 481	160 360	227 481
Andra avsättningar					
Pensioner och andra förpliktelser	34	563	4 235	563	4 235
Uppskjuten skatteskuld	17	701 128	790 534	382 060	476 495
Skulder					
Skulder avseende direkt försäkring	35	185 863	168 127	185 863	168 127
Skulder avseende återförsäkring		38 240	34 898	38 240	34 898
Aktuell skatteskuld		6 460	0	6 460	0
Övriga skulder	36	64 820	54 017	63 642	52 780
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter					
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	37	66 067	80 513	62 600	76 461
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		9 095 169	8 849 865	9 093 039	8 840 535

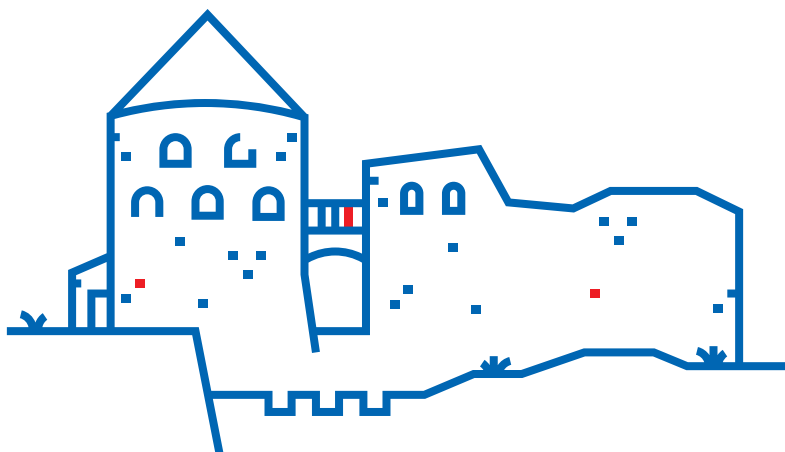

Rapport över förändringar i eget kapital, koncernen

Tkr	Övrigt eget kapital	Balanserat resultat	Förändring i innehav utan bestämmande inflytande	Årets resultat	Totalt kapital
Ingående balans 2017-01-01	1 033 310	2 329 109		431 009	3 793 428
Vinstdisposition		431 009		-431 009	0
Egetkapitaldel i obeskattade reserver	39 090	-39 090			0
Innehav utan bestämmande inflytande			3 757		3 757
Utdelning			-2 939		-2 939
Årets resultat			2 088	597 610	599 698
Utgående balans 2017-12-31	1 072 400	2 721 028	2 906	597 610	4 393 944
Ingående balans 2018-01-01	1 072 400	2 721 028	2 906	597 610	4 393 944
Vinstdisposition		597 610		-597 610	0
Egetkapitaldel i obeskattade reserver	53 466	-53 466			0
Tilläggsförvärv av dotterföretag		-4 405			-4 405
Transaktion med minoriteten		793	-793		0
Utdelning			-2 882		-2 882
Årets resultat			2 078	356 200	358 278
Utgående balans 2018-12-31	1 125 866	3 261 560	1 309	356 200	4 744 935

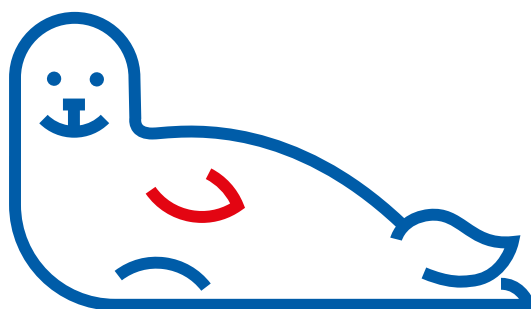
Rapport över förändringar i eget kapital, moderbolaget

Tkr	Bundet kapital	Fritt kapital		Totalt kapital
	Övrigt eget kapital	Balanserat resultat	Årets resultat	
Ingående balans 2017-01-01	15 000	2 303 859	395 357	2 714 216
Vinstdisposition		395 357	-395 357	0
Årets resultat			572 954	572 954
Utgående balans 2017-12-31	15 000	2 699 216	572 954	3 287 170
Ingående balans 2018-01-01	15 000	2 699 216	572 954	3 287 170
Vinstdisposition		572 954	-572 954	0
Årets resultat			247 228	247 228
Utgående balans 2018-12-31	15 000	3 272 170	247 228	3 534 398

Kassaflödesanalys, indirekt metod

Tkr	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2018	2017	2018	2017
Den löpande verksamheten					
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		299 653	701 720	296 314	711 983
Kassagenererande poster från investeringsverksamheten		-182 842	-80 813	-154 765	-56 475
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	40	-247 723	-744 622	-284 101	-784 469
Betald skatt		-2 012	-16 263	169	-13 688
Förändring av rörelsefordringar		12 430	-95 938	10 993	-93 538
Förändring av rörelseskulder		18 079	-895	18 079	9 954
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-102 415	-236 811	-113 311	-226 233
Investeringsverksamheten					
Erhållen utdelning		138 819	39 204	141 046	37 089
Erhållen ränta		13 733	19 390	13 733	19 390
Erlagd ränta		-15	-5	-15	-5
Erhållen utdelning från intresseföretag		30 305	22 223	0	0
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-10 220	-2 672	-9 775	-2 626
Avyttring av materiella anläggningstillgångar		164	157	137	157
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar		0	-22 154	0	-22 154
Investeringar i finansiella tillgångar		-1 195 617	-895 903	-1 469 960	-916 406
Avyttring av finansiella tillgångar		1 104 438	971 026	1 412 643	995 026
Förvärv av andelar i dotterföretag		-4 405	-2 659	-4 405	-2 659
Kassaflöde från investeringsverksamheten		77 202	128 607	83 404	107 812
Finansieringsverksamheten					
Utbetald utdelning		-2 880	-2 939	0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-2 880	-2 939	0	0
Årets kassaflöde		-28 093	-111 143	-29 907	-118 421
Likvida medel vid årets början		113 731	224 874	106 145	224 566
Likvida medel vid årets slut		85 638	113 731	76 238	106 145

Noter och tilläggsupplysningar

Om inget annat anges avser uppgifterna i notförteckningen både koncernen och moderbolaget. Avrundningsdifferenser kan förekomma.

Not 1 Redovisningsprinciper

Allmän information

Årsredovisningen avges per 31 december 2018 och avser Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän som är ett ömsesidigt försäkringsbolag med säte i Göteborg.

Adressen till huvudkontoret är Lilla Bommen 8, 404 84 Göteborg och bolagets organisationsnummer är 558500-8039.

Årsredovisningen omfattar kalenderåret 2018.

Årsredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 5 mars 2019. Resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på bolagsstämman den 4 april 2019.

Överensstämmelse med normgivning och lag

Koncernredovisningen har upprättats enligt Lag om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) och i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) sådana de antagits av EU. Vidare har Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner tillämpats. Tillämpliga delar i Finansinspektionens föreskrifter 2015:12 med ändringsföreskrifter har även tillämpats i koncernredovisningen.

Moderbolaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen med de undantag som beskrivs i avsnittet om Moderbolagets redovisningsprinciper.

Bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna

Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med IFRS kräver att företagsledningen gör ett antal bedömningar och uppskattningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Uppskattningar och bedömningar är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer som under rådande förhållanden antas vara rimliga. Resultatet används sedan bland annat för att bedöma de redovisade värdena på sådana tillgångar och skulder vars värde inte tydligt framgår från externa källor. Det verkliga utfallet kan avvika från de bedömningar och uppskattningar som gjorts. De antaganden som ligger till grund för uppskattningar och bedömningar ses över regelbundet. Förändringar i gällande bedömningar och uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkat denna period.

Valuta

Moderbolagets och koncernens funktionella valuta är svenska kronor och utgör presentationsvaluta. Transaktioner omräknas till transaktionsdagens kurs medan monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta omräknas till svenska kronor med den stängningskurs som föreligger på balansdagen. Valutakursförändringar redovisas i resultaträkningen netto på raden Kapitalavkastning, intäkter eller Kapitalavkastning, kostnader.

Rapporterna presenteras i tusental svenska kronor (tkr) och samtliga belopp är avrundade till närmaste tusental om inte annat anges.

Ändrade redovisningsprinciper

Ändringar av IFRS med tillämpning från och med 2018 har inte haft någon väsentlig effekt på koncernens redovisning.

Nya IFRS, regelverk och tolkningar som ännu inte börjat tillämpas

Ett antal nya eller ändrade IFRS träder ikraft först under kommande räkenskapsår och har inte tillämpats i förtid vid upprättandet av dessa finansiella rapporter.

IFRS 17 Försäkringsavtal kommer att ersätta IFRS 4 Försäkringsavtal. Den nya standarden syftar till att skapa en enhetlig metod för redovisning och värdering av alla typer av försäkringsavtal, en högre grad av transparens över försäkringsföretagens intjäning och ökad jämförbarhet mellan företag

och länder. Definitionen av ett försäkringsavtal lämnas i princip oförändrad jämfört med IFRS 4, medan reglerna för separation av investerings- och tjänstekomponenter justeras något. Standarden förväntas träda ikraft tidigast 1 januari 2022. Projektet inom länsförsäkringsgruppen fortsätter förberedelsearbetet inför att den nya standarden träder i kraft.

IFRS 9 Finansiella instrument kommer att ersätta IAS 39 Finansiella instrument. IASB har genom IFRS 9 färdigställt regler som innebär förändringar avseende redovisning av finansiella instrument. Reglerna innehåller nya utgångspunkter för klassificering och värdering av finansiella instrument. IFRS 9 trädde ikraft 1 januari 2018. Ändringar i IFRS 4 ger möjlighet till undantag från IFRS 9 som innebär att bolaget får tillämpa IAS 39 i stället för IFRS 9 för räkenskapsår som inleds före 1 januari 2022. Bolaget har valt att tillämpa detta undantag.

Koncernen kommer att tillämpa IFRS 16 Leasingavtal från och med 1 januari 2019. Standarden har en leasingmodell för leasetagare som innebär att i stort sett alla leasingavtal ska redovisas i rapporten över finansiell ställning. Nyttjanderätten (leasingtillgången) och skulden värderas till nuvärdet av framtida leasingbetalningar. Nyttjanderätten inkluderar även direkta kostnader hänförliga till tecknandet av leasingavtalet. I resultaträkningen redovisas avskrivningar på nyttjanderätten och räntekostnader. Bolaget bedömer att effekterna av införandet av IFRS 16 kommer att få en mindre påverkan på de finansiella rapporterna. I moderbolaget kommer IFRS 16 inte att tillämpas.

Övriga nya och ändrade IFRS med framtida tillämpning förväntas inte komma att ha någon väsentlig effekt på företagets finansiella rapporter.

Resultatredovisning

Resultatet redovisas i två huvuddelar, skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat samt ett icke-tekniskt resultat. Det icke-tekniska resultatet omfattar den del av kapitalavkastningen som återstår efter överförd avkastning till försäkringsrörelsen samt intäkter och kostnader avseende förmedlad affär i liv-, hälsa- och djurförsäkring samt bank- och fondtjänster. Kapitalavkastningen inkluderar realiserade och orealiserade värdeförändringar.

Den överförda kapitalavkastningen har beräknats på halva premieintäkter för egen räkning samt på medelvärdet av in- och utgående avsättningar för oreglerade skador för egen räkning under året. Den tillämpade räntesatsen är 75 procent av snittet på moderbolagets totalavkastning för de senaste tio åren.

Redovisning i resultaträkningen av realiserade och orealiserade värdeförändringar

För finansiella instrument som värderas till verkligt värde över resultaträkningen redovisas såväl realiserade som orealiserade värdeförändringar i den icke-tekniska redovisningen.

Intäkter för förmedling av liv-, hälsa-, och djurförsäkringar samt bank- och fondtjänster

Bolaget erbjuder ett brett utbud av liv-, hälsa-, och djurförsäkringar samt bank- och fondtjänster genom avtal med Länsförsäkringar AB (LFAB) och dess helägda dotterföretag. För de förmedlade affärerna har bolaget ansvaret för kundrelationerna och erhåller ersättning för detta. Intäkterna redovisas i det icke-tekniska resultatet på raden Övriga intäkter. Intäkterna redovisas i den takt de tjänas in, det vill säga när tjänsten utförs.

Konsolideringsprinciper

Dotterföretag

Dotterföretag är företag som står under bestämmande inflytande från moderbolaget. Bestämmande inflytande innebär direkt eller indirekt en rätt att utforma ett företags finansiella och operativa strategier i syfte att erhålla ekonomiska fördelar. Vid bedömningen om ett bestämmande inflytande föreligger, beaktas potentiella röstberättigande aktier som utan dröjsmål kan utnyttjas eller konverteras. Dotterföretag redovisas enligt förvärvsmetoden

och tas in i koncernredovisningen från och med förvärvstidpunkten till det datum då det bestämmande inflytandet upphör. En förvärvsanalys upprättas enligt IFRS 3, där identifierade tillgångar och skulder i dotterbolaget värderas till verkligt värde vid förvärvstidpunkten. Metoden innebär att förvärv av ett dotterföretag betraktas som en transaktion varigenom koncernen indirekt förvärvar dotterföretagets tillgångar och övertar dess skulder. Vid rörelseförvärv där överförd ersättning överstiger det verkliga värdet av förvärvade tillgångar och övertagna skulder, redovisas skillnaden som immateriell tillgång. Innehav utan bestämmande inflytande redovisas utifrån minoritetens proportionella ägarandel.

Intresseföretag

Intresseföretag är de företag i vilka moderbolaget har ett betydande, men inte bestämmande, inflytande över den driftmässiga och finansiella styrningen, vanligtvis genom andelsinnehav mellan 20 och 50 procent av röstetalet. Från och med den tidpunkt som det betydande inflytandet erhålls och till den tidpunkt när det betydande inflytandet upphör redovisas andelar i intresseföretag enligt kapitalandelsmetoden i koncernredovisningen.

Kapitalandelsmetoden innebär att det i koncernen redovisade värdet på aktierna i intresseföretagen motsvaras av koncernens andel i intresseföretagens egna kapital och andra eventuella kvarvarande värden på koncernmässiga över- och undervärden. I koncernens resultaträkning redovisas andel i intresseföretagets nettoresultat efter skatt på raden "Andel i intresseföretags resultat" i det icke-tekniska resultatet.

Transaktioner som elimineras vid konsolidering

Koncerninterna fordringar, skulder, intäkter och kostnader som uppkommer från interna transaktioner mellan koncernföretag elimineras vid upprättandet av koncernredovisningen.

Finansiella instrument

Redovisning i balansräkningen

Finansiella tillgångar tas upp i balansräkningen när bolaget blir part enligt instrumentets avtalsmässiga villkor (affärsdagsredovisning). Kundfordringar tas upp i balansräkningen när de faktureras och leverantörsskulder tas upp när faktura mottagits. Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtal realiserar eller förfaller. Finansiella tillgångar och skulder presenteras brutto i balansräkningen om det inte finns en rätt och en avsikt att reglera mellanhavandena netto.

För alla räntebärande finansiella instrument redovisas ränteintäkter och räntekostnader med tillämpning av effektivräntemetoden. Upplupen ränta på räntebärande tillgångar redovisas på särskild rad i balansräkningen som upplupen ränteintäkt, separat från tillgången som räntan löper på.

Finansiella instrument som inte är derivat redovisas initialt till anskaffningsvärde exklusive transaktionskostnader. Transaktionskostnader, till exempel courtage, kostnadsförs direkt som kapitalförvaltningskostnader. Efter anskaffningstillfället beror redovisning och värdering av hur det finansiella instrumentet klassificerats enligt nedan.

Derivatinstrument redovisas både initialt och löpande till verkligt värde. För redovisade värden med uppdelning på värderingskategori se not 14.

Klassificering av finansiella instrument

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med värdeförändringar redovisade över resultaträkningen

Denna kategori består av två undergrupper: finansiella tillgångar som innehas för handel och andra finansiella tillgångar som bolaget initialt valt att placera i denna kategori enligt den så kallade Fair Value Option. Finansiella instrument i denna kategori värderas löpande till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i resultaträkningen.

Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän förvaltar och utvärderar alltid resultatet av samtliga placeringstillgångar som aktier, obligationer och fastigheter på basis av verkligt värde förutom när verkligt värde inte kan fastställas på ett tillförlitligt sätt. I uppföljningen av kapitalförvaltningens resultat är fokus främst på nyckeltalet totalavkastning. I detta mått inkluderas såväl realiserade som orealiserade resultat. Även placeringar i onoterade aktier som till exempel LFAB ingår i denna utvärdering. Det är bolagets bedömning att en redovisning till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen ger den bästa informationen till läsare av årsredovis-

ningen. Av detta skäl väljer bolaget alltid att kategorisera sina finansiella tillgångar som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde, med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen. Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med värdeförändringar redovisade över resultaträkningen utgörs i balansräkningen av fastigheter, aktier, obligationer och derivat.

Alla derivat klassificeras som innehav för handelsändamål oavsett syftet med innehavet i enlighet med IAS 39. Finansiella tillgångar som innehas för handelsändamål ingår i kategorin finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med förändringar redovisade över resultaträkningen.

Direkt- och totalavkastning

Direkt- och totalavkastning är nyckeltal som presenteras i femårsöversikten. Här följer en förklaring till vilka poster i balans- och resultaträkningen som ingår vid beräkningarna.

Vid beräkning av direktavkastning summeras utdelning på aktier och andelar samt ränteintäkter. Summan sätts i relation till det genomsnittliga verkliga värdet på posterna Placeringstillgångar, Kassa och bank.

Vid beräkning av totalavkastning summeras utdelning på aktier och andelar, ränteintäkter, valutakursvinster, värdeförändringar och realisationsresultat. Summan sätts i relation till det genomsnittliga verkliga värdet på posterna Placeringstillgångar, Kassa och bank.

Fordringar och likvida medel

Fordringar utgörs av fordringar på försäkringstagare och återförsäkrare samt övriga fordringar. Fordringar värderas till anskaffningsvärde. Vid varje rapporttillfälle utvärderar bolaget om det finns indikationer på att fordringar är i behov av nedskrivning. Finns det indikationer som tyder på nedskrivningsbehov betraktas dessa tillgångar som osäkra och skrivs ner över resultaträkningen. En nedskrivning återförs om nedskrivningsbehovet inte längre finns. Likvida medel består av kassamedel samt omedelbart tillgängliga tillgodohavanden hos banker och motsvarande institut.

Skulder

Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet består av finansiella skulder som innehas för handel och här ingår derivat med negativt verkligt värde. Förändringar i verkligt värde redovisas i resultaträkningen. Andra finansiella skulder utgörs i balansräkningen av övriga skulder och skulder till kreditinstitut. Dessa värderas till anskaffningsvärde. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelse i avtalet fullgörs eller på annat sätt avslutats.

Värderingsprinciper

Verkligt värde är det belopp till vilket en tillgång skulle kunna överlåtas eller en skuld regleras, mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och som har ett intresse av att transaktionen genomförs. Dessa instrument återfinns på balansposterna aktier och andelar, derivat samt obligationer. Enligt IFRS ska finansiella instrument klassificeras till en av tre värderingsnivåer, utifrån indata, till de värderingstekniker som används för värdering till verkligt värde.

Nivå 1 omfattar tillgångar som värderas till noterade priser på aktiva marknader för identiska tillgångar. Ett finansiellt instrument betraktas som noterat på en aktiv marknad om noterade priser med lätthet finns tillgängliga på en börs, hos en mäklare, branschorganisation eller företag som tillhandahåller aktuell prisinformation och då dessa priser representerar faktiska och regelbundet förekommande marknadstransaktioner på affärsmässiga villkor. Verkligt värde på finansiella tillgångar som är noterade på en aktiv marknad motsvaras av tillgångens noterade köpkurs på balansdagen.

I nivå 2 används annan indata än noterade priser som ingår i nivå 1 vilka är direkt eller indirekt observerbara för tillgången. Indata i nivå 2 omfattar bland annat noterade priser för liknande tillgångar eller skulder på aktiva marknader, noterade priser för identiska eller liknande tillgångar eller skulder på marknader som inte är aktiva eller andra indata än noterade priser, exempelvis räntor och avkastningskurvor.

Indata i nivå 3 är icke observerbara indata för tillgången. Bolaget klassificerar icke börsnoterade aktier och onoterade investeringsfonder i nivå 3. Icke börsnoterade aktier värderas till verkligt värde på basis av aktiernas substansvärde. Onoterade investeringsfonder värderas i enlighet med

branschpraxis vilket innebär att respektive fond värderas med hjälp av tillämpliga branschriktlinjer som till exempel IPEV Guidelines (International Private Equity and Venture Capital Valuation). Dessa värderingar tillhandahålls från respektive motpart.

Övriga tillgångar

Immateriella tillgångar

Övriga separat förvärvade immateriella tillgångar som förvärvats av koncernen redovisas till anskaffningsvärde minus ackumulerade av- och nedskrivningar.

Avskrivningar redovisas i resultaträkningen linjärt över den beräknade nyttjandeperioden. Nyttjandeperioden omprövas varje år. Avskrivningsbara immateriella tillgångar skrivs av från det datum då de är tillgängliga för användning. Den beräknade nyttjandeperioden för redovisade immateriella tillgångar är fem år.

Materiella tillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas som tillgång i balansräkningen om det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer att komma bolaget till del och anskaffningsvärdet för tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår inköpspriset samt kostnader direkt hänförliga till tillgången för att få den på plats i skick för att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen. Exempel på direkt hänförliga kostnader som ingår i anskaffningsvärdet är kostnader för leverans, hantering och installation.

Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort ur balansräkningen vid utrangering, avyttring eller när inga framtida ekonomiska fördelar väntas från användningen. Vinst eller förlust som uppkommer vid avyttring eller utrangering av en tillgång utgörs av skillnaden mellan försäljningspriset och tillgångens redovisade värde med avdrag för direkta försäljningskostnader. Vinst och förlust redovisas som driftskostnad

Förvaltningsfastigheter

Förvaltningsfastigheter är fastigheter som innehas i syfte att erhålla hyresintäkter och/eller avkastning genom värdestegring. Fastigheterna värderas till verkligt värde vilka baseras på värderingar utförda av oberoende värderingsmän. Värderingarna utförs normalt en gång per år och är en kombination av ortspris- och avkastningsmetod. Samtliga värdeförändringar redovisas i resultaträkningen.

Avskrivningsprinciper för materiella tillgångar

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod. Beräknade nyttjandeperioder varierar från tre till tio år. Tillämpade avskrivningsmetoder samt tillgångarnas restvärden och nyttjandeperioder omprövas vid slutet av varje räkenskapsår.

Nedskrivningar av materiella tillgångar

Materiella tillgångar prövas för nedskrivning enligt IAS 36 om indikation på nedskrivningsbehov finns. En nedskrivning redovisas när en tillgångs redovisade värde överstiger återvinningsvärdet. Återvinningsvärdet är det högsta av verkligt värde och tillgångens nyttjandevärde. En nedskrivning återförs om det både finns indikation på att nedskrivningsbehovet inte längre föreligger och det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av återvinningsvärdet.

Skadeförsäkring

Redovisning av försäkringsavtal

Försäkringsavtal redovisas i enlighet med IFRS 4. Enligt IFRS 4 ska endast sådana kontrakt som överför betydande försäkringsrisk mellan försäkringsgivare och försäkringstagare redovisas som försäkring. Kontrakt som inte överför tillräcklig risk redovisas som antingen finansiella instrument eller tjänsteavtal. Enligt de kontrakt som Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän tecknat utgår olika belopp vid försäkringsfall beroende på skadans omfattning och kontraktstyp. Samtliga Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän försäkringskontrakt har bedömts överföra tillräckligt mycket risk för att de ska klassas som försäkring enligt definitionen i IFRS 4.

Premieinkomst

Som premieinkomst redovisas samtliga premier för vilka ansvarighet inträtt, det vill säga när försäkringsperioden börjat löpa eller premien förfallit till betalning, för direkt försäkring och mottagen återförsäkring.

Premieintäkt

Som premieintäkt redovisas den del av premieinkomsten som är hänförlig till redovisningsperioden. Den del av premieinkomsten från försäkringskontrakt som avser tidsperioder efter balansdagen avsätts till premiereserv i balansräkningen. Beräkning av avsättning till premiereserv sker i normalfallet genom att premieinkomsten periodiseras strikt utifrån det underliggande försäkringskontraktets löptid.

Försäkringsersättningar

Försäkringsersättningar utgörs av redovisningsperiodens kostnader för inträffade skador vare sig de är anmälda till bolaget eller inte. I de totala försäkringsersättningarna ingår under perioden utbetalda försäkringsersättningar och förändringar i avsättningar för oreglerade skador. Återvinning avseende redan kostnadsförda skador redovisas som en reduktion av skadekostnaden.

Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risk

Avsättningen för ej intjänade premier och kvardröjande risker avser att täcka den förväntade skade- och driftskostnaden under den återstående löptiden på ingångna försäkringskontrakt. Avsättningen beräknas normalt strikt tidsproportionellt. Om premienivån bedöms vara otillräcklig för att täcka de förväntade skade- och driftskostnaderna för skadereglering, förstärks de med ett tillägg för kvardröjande risker (nivåillägg). Denna bedömning innefattar bland annat uppskattningar av framtida skadefrekvenser och andra faktorer som påverkar behovet av nivåillägg. Förändringen i avsättningen för kvardröjande risker redovisas över resultaträkningen.

Avsättning för oreglerade skador

Avsättningen för oreglerade skador ska täcka de förväntade framtida utbetalningarna för samtliga inträffade skador, inklusive de skador som ännu inte rapporterats till bolaget, så kallad IBNR-avsättning. Avsättningen inkluderar även kostnader för skadereglering samt förväntad kostnadsökning. Uppskattningen av avsättningsbehovet görs för de flesta skador med statistiska och aktuariella metoder. Det mest väsentliga antagandet som ligger till grund för dessa metoder är att historiska utfall kan användas för beräkning av framtida skadekostnader. För de större skadorna och för skador med komplicerade ansvarsförhållanden görs en individuell bedömning. Avsättningarna för oreglerade skador är väsentliga för en bedömning av bolagets redovisade resultat och ställning, eftersom en avvikelse mot faktiska framtida utbetalningar resulterar i ett avvecklingsresultat som redovisas kommande år. En redogörelse för bolagets avvecklingsresultat återfinns i resultatanalysen. Risken för en felaktig avsättning kommenteras vidare i not 2. Där åskådliggörs också nuvarande avsättning för oreglerade skador genom en beskrivning av skadekostnadens utveckling över tiden. Från och med 2016 diskonterar bolaget trafik, skadelivräntor, sjuk och olycksfall samt långsvansad mottagen affär. Övrig affär är odiskonterad. Räntesatsen som används vid diskontering av trafik är 0,2 procent och är baserad på de senaste fem årens 7-åriga statsobligation. För sjuk och olycksfall används räntesatsen 0,6 procent baserad på de senaste fem årens 10-åriga statsobligation. Se även not 39.

Återbäring

Avsättning för återbäring redovisas i balansräkningen som en försäkrings-teknisk skuld som vid balansdagen inte förfallit till betalning. I resultaträkningen redovisas kostnaden och intäkten under Återbäring inom skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat. Utbetalning av återbäringen sker via insättning på konto.

Återförsäkring

Kostnader för återförsäkring redovisas i resultaträkningen under kostnads-posten Premier för avgiven återförsäkring. Premier för mottagen återförsäkring redovisas under intäkts-posten Premieinkomst. Den del av risken för vilken återförsäkring tecknats redovisas i balansräkningen som Återförsäk-

rares andel av försäkringstekniska avsättningar. Kontroller för att fastställa eventuella nedskrivningsbehov avseende denna post genomförs löpande och per balansdagen. Nedskrivningsbehov föreligger när det bedöms som sannolikt att återförsäkraren inte kommer att infria sina åtaganden enligt återförsäkringsavtalen.

Förutbetalda anskaffningskostnader

Försäljningskostnader som har ett klart samband med tecknande av försäkringsavtal och som bedöms generera en marginal som minst täcker anskaffningskostnaderna har aktiverats. Anskaffningskostnader innefattar driftskostnader som direkt eller indirekt kan hänföras till tecknandet eller förnyandet av försäkringsavtal såsom provisioner, löner och omkostnader för säljpersonal. Anskaffningskostnader skrivs av på tolv månader.

Andra redovisningsprinciper av betydelse

Skatter

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i resultaträkningen.

Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Med anledning av nya skatteregler som träder i kraft 1 januari 2019 uppgår skattesatsen för uppskjuten skatt till 21,4 procent för tillgångar och skulder som kan komma att realiseras under 2019-2020. För tillgångar och skulder som kan komma att realiseras efter 2021 tillämpas skattesatsen 20,6 procent. Värderingen av uppskjuten skatt baserar sig på hur redovisade värden på tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller reglerade. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen.

Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kan utnyttjas. Värde på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

Ersättningar till anställda

Förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer för ersättningar efter avslutad anställning redovisas som en kostnad i resultaträkningen när de uppstår. Förmånsbestämda planer för ersättningar efter avslutad anställning redovisas på samma sätt som avgiftsbestämda. Bolaget saknar tillräcklig information för att möjliggöra en redovisning i enlighet med IAS 19 och gör därför bedömningen att UFR 10 Redovisning av pensionsplanen ITP 2 som finansieras genom försäkring i Alecia är tillämplig även för bolagets pensionsplan, FTP 12.

Det är branschens pensionsavtal som styr vilken form av pensionsavsättningar som ska göras. För Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän är den förmånsbestämda delen den största kostnaden och innebär att bolaget för varje anställd sätter av ett belopp som baseras på tidigare intjänad pension och pensionsgrundande lön. Bolaget har även avgiftsbestämda planer vilket innebär att betalda premier kostnadsförs i resultaträkningen när de betalas.

Avsättning görs för beräknat värde av ersättningar till anställda som betalas ut efter räkenskapsårets utgång. Pensionsavsättning har gjorts i balansräkning för framtida utbetalningar gällande möjligheten för dem födda 1955 eller tidigare att gå i pension vid 62 år.

Eventualförpliktelser

En eventualförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas.

Moderbolagets redovisningsprinciper

Moderbolagets redovisning är upprättad enligt ÅRFL samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om Årsredovisning i försäkringsföretag, FFFS 2015:12 med ändringsföreskrifter och Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2. Försäkringsbolaget tillämpar så kallad lagbegränsad IFRS och med detta avses internationella redovisningsstandarder som har antagits för tillämpning med de begränsningar som följer av RFR 2 och FFFS 2015:12. Detta innebär att samtliga av EU godkända IFRS tillämpas så långt detta är möjligt inom ramen för svensk lag och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning.

Skilnader mellan koncernens och moderbolagets redovisningsprinciper framgår nedan. De nedan angivna redovisningsprinciperna för moderbolaget har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i moderbolagets finansiella rapporter, där inte annat anges.

Skatter

I moderbolaget redovisas obesattade reserver inklusive uppskjuten skatteskuld. I koncernredovisningen delas däremot obesattade reserver upp på uppskjuten skatteskuld och eget kapital.

Dotter- och intresseföretag

Dotter- och intresseföretag värderas till verkligt värde, vilket innebär det värde som skulle erhållas vid försäljning genom en ordnad transaktion mellan marknadsaktörer. Innehaven omvärderas till verkligt värde utifrån företagets värderingsmodell, som bygger på verkliga värden i underliggande tillgångar.

Koncernbidrag och aktieägartillskott

Koncernbidrag som företaget erhållit från ett dotterföretag redovisas enligt samma principer som utdelningar från dotterföretag. Koncernbidrag som företaget lämnar till dotterföretag redovisas som investering i aktier i dotterföretag. Aktieägartillskott förs direkt mot eget kapital hos mottagaren och aktiveras i aktier och andelar hos givaren, i den mån nedskrivning inte krävs.

Risk och riskhantering är en central del av verksamheten i bolaget. Bolagets resultat beror främst på risker inom försäkringsverksamheten samt finansiella risker inom tillhörande kapitalförvaltning. Denna not beskriver hur risker hanteras i bolagets riskhanteringssystem samt ger kvantitativa och kvalitativa upplysningar om försäkringsrisker och finansiella risker.

Syftet med bolagets riskhantering är att identifiera, mäta, styra samt om möjligt förebygga och reducera väsentliga risker som bolaget är exponerat för. Ett viktigt syfte är att se till att bolaget har ett betryggande kapital i förhållande till de risker bolaget är exponerat för. Bolagets arbete med riskhantering bygger på en organisation med tydliga ansvarsområden samt väl fungerande arbetsprocesser.

Organisation för riskhantering

Styrelsen

Ansvaret för bolagets riskarbete ligger hos styrelsen som årligen beslutar om övergripande styrdokument som tex befogenhetsregler, försäkringstekniska riktlinjer, riskpolicy och riktlinje för finansförvaltningen samt bolagets affärsplan. Styrelsen får löpande rapportering om hur bolagets risker utvecklas via olika rapporter. För att kunna följa verksamheten mer fördjupat finns även tre utskott i styrelsen: Revisionsutskott, Risk- och kapitalutskott samt Ersättningsutskott. I varje utskott ingår 2-3 styrelseledamöter samt bolagets ansvariga inom respektive område. Styrelsen följer utskottens arbete genom att protokoll från möten tas upp på efterföljande styrelsesammanträde.

Revisionsutskottet ska bereda styrelsens arbete med att kvalitetssäkra bolagets interna styrning och kontroll. Detta innefattar bland annat att hålla sig informerad om pågående och genomförda revisioner samt att övervaka effektiviteten i bolagets funktioner för intern styrning och kontroll.

Risk- och kapitalutskottet har till uppgift att löpande följa utvecklingen av bolagets tillgångar och ta beslut om placeringar inom de ramar som styrelsen beslutat. Utskottet tar även fram förslag till eventuella förändringar av den riktlinje som styr bolagets kapitalförvaltning. Utskottets uppgift är även att följa bolagets riskprofil samt vid behov föreslå ändringar till styrelsen.

Ersättningsutskottet är beredande organ till styrelsen i ersättningsfrågor. Utskottet ska ta fram förslag till och föreslå revideringar av Ersättningspolicy, HR-policy och Principer för ersättning till ledande befattningshavare. Utskottet ansvarar för att bereda och följa upp väsentliga ersättningsbeslut, beslut om ersättning samt övriga anställningsförmåner till vd och övriga anställda i ledande positioner.

Centrala funktionerna

Internrevisionsfunktionen är en funktion för oberoende granskning som är direkt underställd styrelsen. Internrevisorn utvärderar att verksamheten inom bolaget bedrivs mot fastställda mål och i enlighet med styrelsens intentioner och riktlinjer genom att undersöka och utvärdera den interna styrningen. Styrelsen beslutar årligen om inriktningen på arbetet.

Compliancefunktionens övergripande mål är att säkerställa att affärsverksamheten bedrivs i enlighet med externa och interna regelverk. Compliance är också ett stöd för bolaget samt bistår organisationen med att bevaka, informera och initiera anpassningar av regelverksförändringar. Compliance ska även följa upp regelefterlevnaden i bolaget. Compliance rapporterar till vd och styrelse samt lämnar årligen en bedömning av hur väl bolagets verksamhet uppfyller gällande regler och normer.

Riskkontrollens övergripande mål är att ge en allsidig och saklig bild av bolagets risker och analysera utvecklingen av riskerna samt agera rådgivare till vd och styrelse i riskhanteringsfrågor.

Aktuariefunktionen samordnar och svarar för kvaliteten i beräkningen av försäkringstekniska avsättningar.

Operativ organisation

I bolagets riskorganisation finns funktion för riskkontroll, compliance, ett riskurvalsråd samt säkerhetschef.

Riskurvalsrådet arbetar operativt med att bedöma försäkringsrisker och består av representanter från riskgruppen, företagsskador samt säljorganisationen. Rådet sammanträder tio gånger per år och behandlar generella

riskurvals- och premiefrågor och föreslår förändringar i gällande riskurvalsregler likaväl som implementering av nya tariffer och villkor.

För den förmedlade bankverksamheten finns kreditkommitté Privat samt Företag/Lantbruk som hanterar krediter enligt Länsförsäkringar AB Banks kreditinstruktion.

Bolaget har en säkerhetsfunktion som arbetar med säkerhetsfrågor. Säkerhetsfunktionen leder och koordinerar Bolagets arbete med säkerhet kring administration, IT, information och personsäkerhet samt fysiskt skydd av kontor och utrustning.

Rapportering av risk

Bolaget följer Solvens 2-regelverket för beräkning och rapportering av risk. Enligt standardmodellen i detta regelverk beräknas solvenskapitalkrav för försäkringsrisk, marknadsrisk, motpartsrisk och operativ risk. Kapitalkraven beräknas som den största förlust som bolaget förväntas drabbas av under en 200-årsperiod. Det totala solvenskapitalkravet sätts sedan i relation till bolagets kapitalbas vilket ger den så kallade solvenskvoten. Under Solvens 2 delas kapitalbasen upp i tre olika nivåer. För Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän bedöms hela kapitalbasen tillhöra nivå 1, vilket innebär att kapitalbasen bedöms ha högsta grad av förlusttäckningsförmåga. Skillnaderna mellan Eget kapital enligt legalt bokslut (IFRS) och kapitalbas i Solvens 2 består endast av omvärdering av tillgångar och skulder enligt regelverkets värderingsregler. Kapitalhanteringen beskrivs vidare i bolagets riktlinje för kapitalhantering.

En solvenskvot om 100 procent innebär att bolagets kapitalbas är tillräckligt stor för att bära bolagets risker under 199 av 200 år. En högre solvenskvot innebär ytterligare kapitalstyrka. Bolagets styrelse får en riskrapport fyra gånger per år där solvenskvoten framgår och hur den har utvecklats. Per 31 december 2018 är solvenskvoten 200 procent.

I bolagets Riskpolicy framgår att risktoleransen uppgår till 140 procent i solvenskvot. Bolagets mål är en solvenskvot i intervallet 150-250 procent. Tolerans- och målnivå har beslutats att ligga betydligt högre än Solvens 2-kravet om 100 procent solvenskvot. Bufferten tar hänsyn till de risker som inte kvantifieras i beräkningarna såsom till exempel affärsrisker och likviditetsrisk. Bolagets bedömning är att denna marginal är lämplig utifrån de scenarionalyser och stresstester som utförts under processen för Egen Risk och Solvensanalys (ERSA). ERSA är en årligen återkommande central aktivitet inom riskhanteringen och leder till en framåtblickande bedömning av bolagets risker samt det kapital som kommer att behövas för att bära framtida risker. ERSA är en viktig del i bolagets affärs- och strategiplanering och resultatet av arbetet rapporteras till Finansinspektionen.

Bolaget rapporterar även uppgifter kvartalsvis till Finansinspektionen om bland annat kapitalbas och solvenskapitalkrav. Bolaget uppfyller de minimikrav som ställts av myndigheten med god marginal.

Beskrivning av bolagets risker

Försäkringsrisk

Bolaget tecknar såväl direkt skadeförsäkring som mottagen skadeåterförsäkring inom områdena sjuk- och olycksfallsförsäkring, egendoms-, ansvars-, motorfordons- och trafikförsäkring. Risker i de försäkringar som bolaget tecknar består av premierisk, reservrisk och katastrofrisk. Innebörden i dessa begrepp och bolagets generella metoder för att hantera dessa typer av risker beskrivs nedan. Hållbarhetsrisken, till exempel klimatförändringar, kan direkt eller indirekt öka försäkringsrisken. Exempelvis kan den globala uppvärmningen med extrema väderhändelser som stormar, skyfall, översvämningar och torka öka försäkringsskadorna.

Premierisk

Premierisk är risken för att den beräknade premien och övriga intäkter i försäkringen inte kommer att motsvara de faktiska skade- och driftskostnaderna som är förknippade med försäkringen. Bolaget hanterar denna risk genom att kontinuerligt följa upp lönsamheten i de olika delarna av affären och vid behov justera premienivån. I femårsöversikten anges bolagets tekniska resultat de senaste fem åren vilket visar det historiska utfallet av premierisken. Bolagets exponering för annullationer bedöms vara väldigt liten då samtliga premier faktureras vid avtalets ingång.

Känslighetsanalys

Tkr	Vinst före skatt	Eget kapital
1 % förändring i totalkostnadsprocent	15 360	12 073
1 % förändring i premienivån	15 314	12 037
1 % förändring i skadefrekvens	10 871	8 545
10 % förändring i premier för avgiven återförsäkring	8 125	6 386

Ovanstående tabell visar hur resultat före skatt och eget kapital påverkas av förändringar i olika parametrar.

Reserurisk

Reserurisk är risken att avsättningen för oreglerade skador inte räcker för att reglera inträffade skador. Den hanteras främst genom utvecklade gängse aktuariella metoder och noggrann kontinuerlig uppföljning av anmälda skador. Från och med 2016 diskonterar bolaget trafik, skadelivräntor, sjuk och olycksfall samt långsvansad mottagen affär.

Väsentliga parametrar i beräkningen av reserver är bland annat antaganden om skadeinflation. Dessa bygger på gemensamma rekommendationer inom länsförsäkringsgruppen. Reserurrisken är störst i skadeportföljer med lång avvecklingstid. Detta är särskilt märkbart inom trafik-, sjuk- och olycksfallsförsäkring. Dessa utgör tillsammans en relativt stor andel av bolagets avsättning för oreglerade skador. När det gäller trafikskador tillkommer även osäkerhet om framtida kostnadsutveckling på grund av att förändrad lagstiftning och myndighetsbeslut i efterhand kan påverka hur trafikförsäkringen belastas med kostnader.

Tabellerna visar kostnadsutvecklingen skadeåren 2013–2018 före återförsäkring. I den övre delen av tabellerna framgår hur skattningen av den totala skadekostnaden utvecklas årsvis. Den uppskattade skadekostnaden för de tre senaste åren är inklusive diskonterade reserver medan tidigare år är inklusive odiskonterade reserver. Den nedre delen visar hur stor del av detta som finns i balansräkningen.

Duration

Försäkringsgren	Avsättningar, mkr	Duration, år
Sjuk & olycksfall	200,8	9,2
Hem & Villa	336,6	0,9
Företag, Lantbruk & Fastighet	475,6	1,1
Motorfordon	241,7	0,6
Trafik	1 277,0	11,4
Mottagen återförsäkring	595,0	12,8
Totalt	3 126,7	7,4

Ovanstående tabell visar durationen i försäkringstekniska avsättningar brutto per försäkringsgren. Med duration menas den genomsnittliga tid det tar innan skadorna är slutreglerade.

Skadekostnad för hela skadeverksamheten, tkr

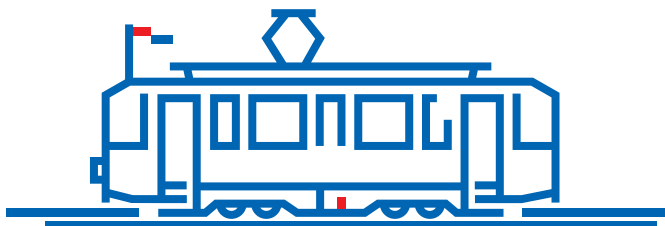
Skadeår	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Totalt
Uppskattad skadekostnad:							
- I slutet av skadeåret	837 302	856 211	877 947	901 972	1 094 880	1 166 076	
- ett år senare	823 195	817 266	863 975	909 226	1 087 060		
- två år senare	803 879	806 355	865 829	884 132			
- tre år senare	792 228	798 867	856 745				
- fyra år senare	780 143	791 116					
- fem år senare	779 973						
Nuvarande skattning slutlig skadekostnad	780 000	791 000	857 000	884 000	1 087 000	1 166 000	
Totalt utbetalt	706 015	720 018	763 482	757 951	873 136	588 351	
Summa kvarstående reserv	73 958	71 098	93 263	126 181	213 924	577 725	1 156 149
Avsättning upptagen i balansräkningen	73 958	71 098	93 263	126 181	213 924	577 725	1 156 149
Avsättning avseende tidigare år							714 455
Total avsättning upptagen i balansräkningen							1 870 604

Skadekostnad för olycksfall, tkr

Skadeår	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Totalt
Uppskattad skadekostnad:							
- I slutet av skadeåret	25 672	28 619	27 470	32 715	41 272	47 771	
- ett år senare	24 084	25 801	26 062	38 933	40 441		
- två år senare	22 641	25 690	26 929	34 889			
- tre år senare	23 124	26 857	24 695				
- fyra år senare	23 618	25 229					
- fem år senare	22 531						
Nuvarande skattning slutlig skadekostnad	23 000	25 000	25 000	35 000	40 000	47 000	
Totalt utbetalt	15 866	14 818	14 231	18 332	13 923	6 927	
Summa kvarstående reserv	6 665	10 411	10 464	16 557	26 518	40 844	111 459
Avsättning upptagen i balansräkningen	6 665	10 411	10 464	16 557	26 518	40 844	111 459
Avsättning avseende tidigare år							57 076
Total avsättning upptagen i balansräkningen							168 535

Skadekostnad för trafik, tkr

Skadeår	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Totalt
Uppskattad skadekostnad:							
- I slutet av skadeåret	169 877	156 798	164 741	201 894	210 175	222 927	
- ett år senare	188 573	161 373	170 305	202 688	210 419		
- två år senare	182 000	159 641	177 076	200 494			
- tre år senare	168 857	159 611	174 985				
- fyra år senare	162 506	155 306					
- fem år senare	163 780						
Nuvarande skattning slutlig skadekostnad	163 000	155 000	175 000	200 000	210 000	223 000	
Totalt utbetalt	101 130	92 805	104 404	108 480	114 373	72 030	
Summa kvarstående reserv	62 650	62 501	70 581	92 014	96 046	150 897	534 689
Avsättning upptagen i balansräkningen	62 650	62 501	70 581	92 014	96 046	150 897	534 689
Avsättning avseende tidigare år							640 195
Total avsättning upptagen i balansräkningen							1 174 884

Reservsättningsrisk omfattar även livförsäkringsrisk som avser risken för förluster vid försäkring av enskilda personers liv och hälsa. För bolaget utgörs dessa risker av bolagets skadelivräntor som påverkas av osäkerhet i långlevnadsrisk, kostnadsutveckling samt förändrad lagstiftning och myndighetsbeslut.

Katastrofrisk

Bolagets verksamhetsområde är i första hand begränsat till de 15 kommuner som tidigare utgjorde Göteborgs och Bohus län. Detta innebär att de risker bolaget tecknat är koncentrerade till en förhållandevis liten region vilket innebär en relativt stor risk att flera enskilda försäkringar blir skadedrabbade vid till exempel storm eller andra naturkatastrofer som översvämningar, jordskred eller liknande.

Bolaget deltar i ett riskutbyte tillsammans med övriga 22 länsförsäkringsbolag i länsförsäkringsgruppen. Genom det interna riskutbytet är bolaget också exponerat för katastrofskador som inträffar i de övriga länsförsäkringsbolagen. Detta inträder då gruppens externa återförsäkringsskydd är uttömt. Åtagandet är bolagets enskilt största risk och uppgår maximalt till 15 procent av bolagets egna kapital vid årets ingång.

Riskhantering i skadeförsäkringsrörelsen

Bolagets riskurvalsregler syftar till att säkerställa ett gott urval och en riktig bedömning samt kvantifiering av de risker som bolaget tecknar. Länsförsäkringsgruppens gemensamma riktlinjer för större risker anger gränser och krav för större försäkringsobjekt. I bolagets befogenhetsregler regleras också de gränser som olika befattningshavare har bland annat vad gäller acceptering av risk. Övervägande delen av sakförsäkringskontrakten löper på ett år med inbyggd möjlighet att ändra villkor och förutsättningar vid förlängning. En viktig del av riskarbetet är också att ha kontroll över risker som kumulerar, det vill säga kan uppstå vid en och samma skada. Kontroll av kumulationsrisk görs för alla större försäkringsavtal och följer gruppens regler för återförsäkring.

Riskbegränsning genom återförsäkring

Genom det interna riskutbytet med övriga 22 länsbolag begränsas bolagets åtagande i försäkringsavtalen till vissa fastställda belopp, självbehåll, vilka gäller såväl per skada som per händelse men också totalt per skadeår. Självbehållet fastställs årligen av styrelsen och är för 2018 maximerat till 20 mkr i direkt affär. Största exponering i indirekt affär är 41 mkr.

Marknadsrisk

Marknadsrisk är risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i aktiekurser, räntesatser, valutakurser, fastighetsvärden med mera.

För Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän är det aktiekursrisken som är den mest påtagliga marknadsrisken. Fastighets-, ränte- och valutakursriskerna är av mindre omfattning vilket beror på att en mindre andel av tillgångarna är exponerade mot dessa risker eller beroende på att dessa tillgångsklasser har lägre volatilitet. Bolaget investerar i globala företag, både direkt och via fonder, och det finns en risk att dessa bolag skulle kunna kopplas till kränkning av såväl mänskliga rättigheter som korruption och miljökonventioner. Hållbarhetsrisken kan därmed öka marknadsrisken. Genom att titta på och genomlysna våra investeringar i syfte att minska hållbarhetsrisken minskar även marknadsrisken.

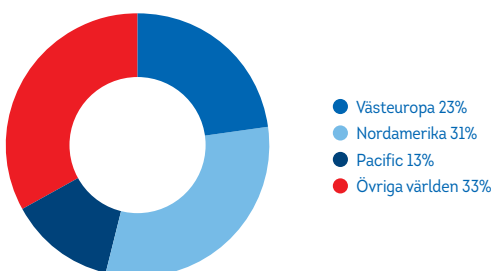
Bolaget har en riktlinje, Riktlinje för finansförvaltningen, för hur tillgångarna får placeras och till vilken risk detta får göras. Riktlinjen revideras minst en gång per år och beslutas av styrelsen. I detta interna regelverk har bolaget även tagit hänsyn till de legala krav som kan påverka hur bolaget får placera kapitalet.

Målet för kapitalförvaltningen är att långsiktigt generera så hög avkastning som möjligt med hänsyn tagen till risk och likviditet. Styrelsen erhåller månadsvis en kapitalrapport där det framgår hur förvaltningen gått och hur bolagets placeringstillgångar är placerade, samt hur den aktuella allokeringen förhåller sig till beslutade placeringsriktlinjer.

Aktierisk

Aktierisk är bolagets enskilt största marknadsrisk. Totalt har bolaget en aktieexponering på 4 910 (4 912) mkr. Genom att sprida placeringarna på olika branscher och geografiska marknader eftersträvas minskning av riskerna i aktieportföljen. En upp- eller nedgång av aktiekurserna med 10 procent påverkar bolagets resultat före skatt med 491 (491) mkr och det egna kapitalet med 387 (383) mkr.

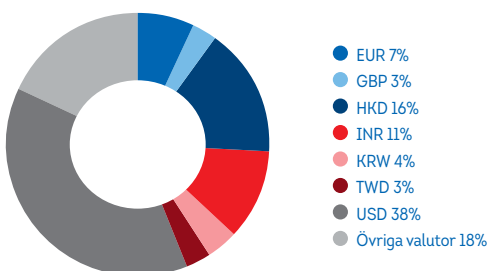
Geografisk fördelning av global noterad aktieportfölj

Valutarisk

Bolaget har tillgångar, främst aktiefonder, i utländsk valuta. Skulder i utländsk valuta finns i försäkringsrörelsen men är minimala. För att begränsa valutarisken kan delar av eller hela aktieexponeringen kurs säkras med hjälp av valutaterminer. Ränteplaceringar i utländsk valuta valutasäkras. Valutaexponeringen uppgår till 1 526 (1 712) mkr.

Fördelning av valutaexponering global aktieportfölj

Ränterisk

Med ränterisk avses den känslighet för värdeförändring i tillgångar och skulder som följer av en ränteförändring. De mest räntekänsliga delarna av bolagets skulder är de försäkringstekniska avsättningarna med lång avvecklingstid, framförallt inom trafik-, sjuk- och olycksfallsförsäkring. I händelse av sjunkande marknadsräntor ökar nuvärdet av dessa skulder och vice versa.

Bolagets ränteportfölj balanserar i stor utsträckning värdeförändringar som uppstår i skulden vid ränteförändringar eftersom portföljens värde ökar vid sjunkande räntor. Värdet av bolagets räntebärande tillgångar uppgår till 1 289 (1 348) mkr med en genomsnittlig löptid om 1,9 år. Ränteportföljen består huvudsakligen av företagsobligationer samt räntefonder.

Löptid	Räntebärande tillgångar	FTA brutto
löptid < 1 år	671	1 297
1 år ≤ löptid < 3 år	301	329
3 år ≤ löptid < 5 år	208	205
5 år ≤ löptid < 10 år	109	409
löptid ≥ 10 år	0	887
Totalt	1 289	3 127

Räntebärande tillgångar och försäkringstekniska avsättningar fördelade på löptid, mkr

Känslighetsanalys	Inverkan på vinst före skatt	Inverkan på eget kapital
Räntenedgång -1 %	5,2	4,1
Ränteuppgång +1 %	-3,8	-3,0

Känslighetsanalys för räntebärande placeringar, mkr

Fastighetsrisk

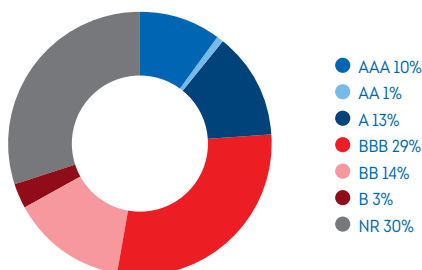
Bolagets exponering i fastigheter och fastighetsrelaterade tillgångar finns i det helägda dotterföretaget Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän Fastigheter AB och uppgår till totalt 1 976 (1 599) mkr. Portföljen är diversifierad på så sätt att den innehåller fastighetstillgångar huvudsakligen på Stockholms- och Göteborgsmarknaden men även i landets universitetsstäder. Inriktningen är kontors-, industri- och lagerfastigheter samt bostäder.

Motpartsrisk

Motpartsrisk avser de resultateffekter som uppstår om en utgivare eller motpart i ett finansiellt instrument inte kan fullgöra sina förpliktelser. Bolaget har som policy i kapitalförvaltningen att endast tillåta placeringar i värdepapper med relativt hög kreditvärdighet. Motpartsriskerna i denna del av verksamheten bedöms därför vara små. De finansiella instrumentens maximala motpartsrisk motsvaras bäst av dess redovisade värden.

Bolaget har inga finansiella tillgångar som är förfallna till betalning eller som har ett nedskrivningsbehov. Bolaget har inte någon pant, annan säkerhet eller garantier utställda av tredje part för de finansiella tillgångarna utöver det som framgår av not 41 till 43.

Kreditvärdighet i räntebärande tillgångar enligt Standard & Poor's

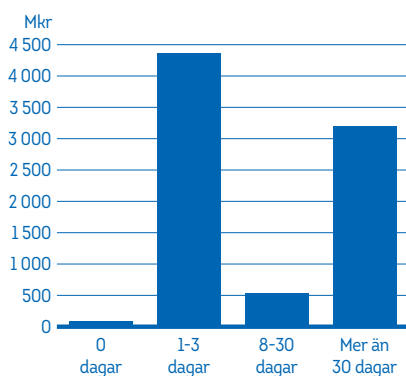
I avgiven återförsäkring är motpartsrisken, risken att betalning inte erhålls från återförsäkringsgivare i enlighet med återförsäkringsavtalen. För att begränsa denna risk har länsförsäkringsgruppen ett särskilt regelverk för vilka externa återförsäkringsgivare som får användas. Bolaget har på balansdagen 274 (309) mkr i återförsäkrarens andel av oreglerade skador. Av dessa avser endast en mindre del externa återförsäkrare.

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risken för att ett företag får svårigheter att fullgöra ekonomiska åtaganden. För bolaget är likviditet normalt inget problem, eftersom premierna i försäkringsrörelsen betalas i förskott och stora skadeutbetalningar ofta är kända långt innan de förfaller liksom att bolaget har möjlighet att kräva delbetalning från återförsäkrare.

Bolaget har som målsättning att alltid ha en mycket god likviditet. Utöver detta finns alltid möjlighet att med 1-3 dagars varsel göra betydligt större belopp likvida genom försäljning av olika placeringstillgångar. För löptidsanalys av finansiella tillgångar och skulder se not 38.

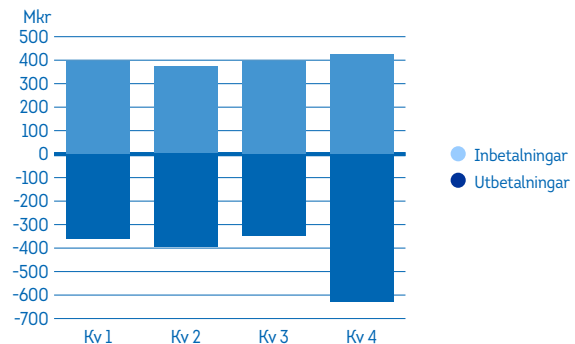
Tillgänglighet

Likviditeten i placeringstillgångarna mätt som antalet dagar inom vilka de kan göras tillgängliga.

Under en normal månad har bolaget utbetalningar avseende driftskostnader, skadekostnader och återförsäkringspremier på 109 (94) mkr. Inbetalningarna i form av premier, ersättningar från återförsäkrare och provisionsersättningar från Länsförsäkringar Bank AB, Länsförsäkringar Liv AB och Länsförsäkringar Fondliv AB uppgår till cirka 131 (121) mkr.

Fördelning av total in- och utbetalningar över året

Operativ risk

Med operativ risk menas risk för förluster till följd av icke ändamålsenliga eller misslyckade interna processer, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser. En viktig del av hanteringen av dessa risker är processarbete. En väl styrd process tydliggör för medarbetare på alla nivåer inom vilka ramar som verksamheten ska bedrivas. Processerna är även utgångspunkten för bolagets operativa riskanalys, vilken ligger till grund för beslut om åtgärder för att minska risker. Incidentrapportering är en annan viktig del av riskarbetet. De incidenter som inträffar loggas och hanteras i ett särskilt system och ligger till grund för analys och beslut om förebyggande åtgärder.

Valet av åtgärd för att reducera operativa risker varierar i hög grad som följd av riskernas olikartade karaktär. Exempel på hur operativa risker hanteras är

- Policyanpassningar
- Anpassningar av processer eller arbetsrutiner
- Införande av kontroller
- Utbildning av medarbetare

Risker i övrig verksamhet

Förutom sakförsäkringsverksamheten säljer bolaget livförsäkringar och bankprodukter för Länsförsäkringar Bank AB, Länsförsäkringar Liv AB och Länsförsäkringar Fondliv ABs räkning. Som ersättning för detta får bolaget provision. För den förmedlade affären från Länsförsäkringar AB, främst inom Bank, finns en intjäningsrisk i form av minskade provisionsintäkter. Risk för reducering av provisionsintäkter finns bland annat till följd av kreditförluster upp till 80 procent i den förmedlade bankaffären och kan uppgå till 100 procent av kreditförlusten om bolaget ökat riskexponeringen utanför kreditinstruktionen. Kreditförlusten regleras genom avdrag på kommande provisionsintäkter.

Om inget annat anges avser uppgifterna i notförteckningen både koncernen och moderbolaget. Avrundningsdifferenser kan förekomma.

Not 3 Premieinkomst		
Tkr	2018	2017
Direkt försäkring	1 560 512	1 454 737
Mottagen återförsäkring	91 485	79 546
Summa	1 651 997	1 534 283

Not 4 Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen		
Tkr	2018	2017
Överförd kapitalavkastning	159 246	89 784
Räntesats	6,29%	3,77%

Not 5 Utbetalda försäkringsersättningar						
Tkr	Före avgiven återförsäkring		Återförsäkrars andel		Försäkringsersättningar, f e r	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Utbetalda försäkringsersättningar	-1 123 721	-902 105	42 672	37 779	-1 081 049	-864 326
Utbetalda driftskostnader	-103 071	-94 883	-	-	-103 071	-94 883
Summa	-1 226 792	-996 988	42 672	37 779	-1 184 120	-959 209

Not 6 Driftskostnader	
Moderbolaget	
Driftskostnader före funktionsindelning, tkr	2018
Personalkostnader	-312 355
Lokalkostnader	-41 100
Avskrivningar	-8 626
Övriga kostnader	-343 369
Provision från förmedlad affär	278 920
Summa	-426 530

Tkr	Anskaffning	Administration	Skadereglering	Förmedlad affär Liv, Bank, Hälsa, Agria	Finans	Summa
Provisioner mottagen återförsäkring	-4 111					-4 111
Förändring av förutbetalda anskaffningskostnader	-12 301					-12 301
Avskrivningar	-3 700	-1 689	-2 022	-1 213	-2	-8 626
Personalkostnader	-98 506	-50 606	-60 595	-95 311	-7 337	-312 355
Provisioner	-59 863	0	0	-65 260	0	-125 123
Övriga driftskostnader	-74 762	-34 125	-40 847	-91 023	-2 177	-242 934
Provision från förmedlad affär	720	329	393	277 478	0	278 920
Summa	-252 523	-86 091	-103 071	24 671	-9 516	-426 530
Till kapitalförvaltning					9 516	9 516
Till försäkringsersättningar			103 071			103 071
Till övriga intäkter och kostnader				-24 671		-24 671
Summa	-252 523	-86 091	0	0	0	-338 614

Driftskostnader efter funktionsindelning, tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Anskaffningskostnader	-233 671	-209 266	-240 222	-214 184
Förändring av förutbetalda anskaffningskostnader	-12 301	-1 293	-12 301	-1 293
Administrationskostnader	-83 743	-90 941	-86 091	-93 079
Summa	-329 715	-301 500	-338 614	-308 556

Not 7	Personal och löner
--------------	---------------------------

Medeltalet anställda, ombud och franchise Moderbolag	2018			2017		
	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
Verkställande direktör	1	0	1	1	0	1
Tjänstemän, kontor *	145	236	381	143	202	345
Fritidsombud			39			41
Specialombud			286			283
Franchise			130			120

*Omräknade till heltidsanställda och inkluderar projektanställda.

Könsfördelning i företagsledningen

Styrelsen	6	4	10	5	5	10
Övriga ledande befattningshavare	2	4	6	2	4	6

Medeltalet anställda Dotterföretag

Verkställande direktör	1	0	1	1	0	1
Tjänstemän, kontor *	12	11	23	15	11	26

*Omräknade till heltidsanställda och inkluderar projektanställda.

Könsfördelning i företagsledningen

Styrelsen	3	1	4	5	0	5
Övriga ledande befattningshavare	1	0	1	0	0	0

Kostnader för ersättningar till anställda, tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Löner och ersättningar	203 353	197 775	191 443	184 567
Sociala kostnader	102 941	102 649	96 805	95 763
varav pensionskostnader, förmånbaserade planer	24 927	25 531	24 927	25 531
varav pensionskostnader, avgiftsbaserade planer	13 655	10 257	11 342	7 971

För pensioner utöver trygghandelagens regler samt reservering avseende förtida uttag se not 34.

Löner och andra ersättningar fördelade mellan ledande befattningshavare och övriga anställda samt sociala kostnader, tkr Moderbolag

	2018			2017		
	Styrelse och vd	Övriga anställda	Summa	Styrelse och vd	Övriga anställda	Summa
Löner och ersättningar	5 049	187 707	192 756	4 739	181 162	185 901
Sociala kostnader	2 986	94 145	97 131	3 082	93 053	96 135
varav pensionskostnader	1 486	33 440	34 926	1 640	34 233	35 873

Ersättningar och övriga förmåner till ledande befattningshavare, tkr

	Arvode/Grundlön	Övriga förmåner	Pensionskostnad	Summa 2018	Summa 2017
Styrelsens och risk- och kapitalutskottets ordförande, Hans Ljungkvist	415	-	-	415	379
Styrelsens och finanstutskottets ordförande, Sune Nilsson till och med 2017-03-31	0	-	-	0	96
Styrelseledamot, vice ordförande, Lena Lind, till och med 2018-03-31	79	-	-	79	169
Styrelseledamot, Lars Hjalmarson till och med 2017-03-31	0	-	-	0	38
Styrelseledamot, vice ordförande och revisionsutskottets ordförande, Gunilla Rittgård	217	-	-	217	182
Styrelseledamot, Ulf Ek	121	-	-	121	169
Styrelseledamot, Ingall Östman	135	-	-	135	131
Styrelseledamot, Märta Jansdotter	127	-	-	127	125
Styrelseledamot, Henrik Stenström	149	-	-	149	45
Styrelseledamot, Per Hendar	71	-	-	71	0
Vd, Ricard Robbstål	3 611	125	1 486	5 222	5 045
Andra ledande befattningshavare, 6 personer	7 038	519	3 076	10 633	10 101

Not 7 Personal och löner, fortsättning**Ersättningar till ledande befattningshavare**

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår arvode enligt bolagsstämans beslut. Arbetstagarrepresentanter erhåller inte styrelsearvode. Ersättning till vd och andra ledande befattningshavare utgörs av grundlön, övriga förmåner samt pension. Rörlig ersättning förekommer inte. Med andra ledande befattningshavare avses de personer som tillsammans med vd utgör ledningsgruppen. Övriga förmåner avser tjänstebil, sjukvårdsförsäkring, lunch- och ränteförmån. Pensionskostnad avser den kostnad som påverkat årets resultat. Bolaget har förmånsbestämda och premiebestämda pensionsplaner.

Pensioner

Bolagets förpliktelser avseende pensioner är täckta i SPP, FPK och Länsförsäkringar Liv. Pensionsavtalet med verkställande direktören innebär att 35 procent av årslönen avsätts till pension. Av övriga ledande befattningshavare har en person förmånsbestämd pension enligt kollektivavtal och fem personer premiebestämd pension.

Avgångsvederlag

I händelse av uppsägning från bolagets sida gäller för vd 24 månaders uppsägningstid. Vid egen uppsägning gäller sex månaders uppsägningstid.

Löner och andra ersättningar fördelade mellan ledande befattningshavare och övriga anställda samt sociala kostnader, tkr Dotterföretag

	2018			2017		
	Styrelse och vd	Övriga anställda	Summa	Styrelse och vd	Övriga anställda	Summa
Löner och ersättningar	2 291	11 910	14 201	2 206	13 208	15 414
Sociala kostnader	1 004	6 135	7 139	1 306	6 886	8 192
varav pensionskostnader	284	2 028	2 312	613	2 286	2 899

Ersättning till övriga medarbetare

Rörlig ersättning/provision förekommer bland säljande personal och regleras i kollektivavtal. Denna personal tillhör inte kategorin anställda i ledande position och bedöms inte i sitt dagliga arbete utöva ett sådant inflytande att de kan påverka bolagets risknivå. Övriga medarbetare har fast lön och gängse förmåner enligt gällande kollektivavtal för försäkringsbranschen. Rörlig ersättning på bolagsnivå förekommer i mindre omfattning till samtliga månadsavlönade med undantag av bolagsledning.

Berednings- och beslutsprocess

Bolagets styrelse har utsett ett Ersättningsutskott. I detta ingår styrelsens ordförande och vice ordförande. Utskottet bereder ersättning för och övriga villkor till verkställande direktör. Utskottet beslutar om ersättning för ledningsgrupp och för övriga anställda som är direktrapporterande till vd. Utskottet har även till uppgift att följa upp och revidera rörlig ersättning på bolagsnivå.

Redogörelse för bolagets ersättningar till anställda under 2018

Denna har presenterats för ordinarie bolagsstämma och finns från samma dag tillgänglig på bolagets webbplats.

Not 8 Arvode och kostnadsersättning till revisorer

	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Deloitte AB, tkr				
Revisionsuppdrag	-571	-509	-532	-486
Övriga tjänster	-103	-66	-103	-67
Summa	-674	-575	-635	-553
KPMG AB, tkr				
Revisionsuppdrag	0	-375	0	-375
Övriga tjänster	0	-45	0	-45
Summa	0	-420	0	-420

Beloppen inkluderar mervärdesskatt

Not 9 Övriga tekniska kostnader

Tkr	2018	2017
Cirka 7 procent av Länsförsäkringars andel av TFFs totala underskott	-4 753	-5 856
Summa	-4 753	-5 856

Trafikförsäkringsföreningen (TFF) är ett samarbetsorgan för de försäkringsbolag som har rätt att meddela trafikförsäkring i Sverige. Dessa försäkringsbolag är enligt lag skyldiga att vara medlemmar i TFF. Föreningens verksamhet styrs till övervägande del av reglerna i trafikskadelagen och trafikförsäkringsförordningen. Regeringen fastställer TFFs stadgar.

Not 10	Kapitalavkastning, intäkter
---------------	------------------------------------

Tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Hysesintäkter från byggnader och mark	68	70	68	70
Utdelningar				
svenska aktier och andelar	45 385	20 106	47 612	17 991
utländska aktier och andelar	91 855	18 133	91 855	18 133
Ränteintäkter				
obligationer och andra räntebärande värdepapper	15 233	19 771	15 233	19 771
övriga ränteintäkter	79	585	79	585
Valutakursvinster	8 552	10 544	8 552	10 544
Realisationsvinster				
aktier och andelar	300 542	149 328	300 542	149 328
obligationer och andra räntebärande värdepapper	11 321	16 041	11 321	16 041
derivat	0	10 109	0	10 109
Summa	473 035	244 687	475 262	242 572

Not 11	Orealiserade vinster på placeringstillgångar
---------------	---

Tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Aktier och andelar	-168 659	511 906	100 531	672 499
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-21 261	-467	-21 261	-467
Derivat	3 840	-3 677	3 840	-3 677
Summa	-186 080	507 762	83 110	668 355

Not 12	Kapitalavkastning, kostnader
---------------	-------------------------------------

Tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Driftskostnader från byggnader och mark	-348	-130	-348	-130
Kapitalförvaltningskostnader	-9 746	-10 172	-9 704	-10 143
Räntekostnader	-14	-5	-14	-5
Valutakursförluster	-1 386	-2 365	-1 386	-2 365
Realisationsförluster				
aktier och andelar	-11 568	-13 043	-11 568	-13 043
obligationer och andra räntebärande värdepapper	-68	-51	-68	-51
derivat	0	-5 928	0	-5 928
Summa	-23 130	-31 694	-23 088	-31 665

Not 13	Orealiserade förluster på placeringstillgångar
---------------	---

Tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Aktier och andelar	-116 153	7 415	-93 753	6 735
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-7 805	2 281	-7 805	2 281
Derivat	0	1 029	0	1 029
Summa	-123 958	10 725	-101 558	10 045

Not 14	Nettoresultat av finansiella transaktioner
---------------	---

	Koncernen		Moderbolaget	
Finansiella tillgångar	2018	2017	2018	2017
Värderingskategori verkligt värde via resultaträkningen, tkr				
<i>Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin</i>				
Aktier och andelar	435 323	822 957	440 842	840 247
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-2 580	43 458	-2 580	43 458
Övriga fordringar	1	440	1	440
<i>Värderingskategori handelsändamål</i>				
Derivat	3 840	1 533	3 840	1 533
Summa	436 584	868 388	442 103	885 678

Not 15	Övriga intäkter och kostnader
---------------	--------------------------------------

Tkr	2018	2017
Provision från förmedlad affär, Liv och Hälsa	102 491	92 446
Provision från förmedlad affär, Bank	170 381	155 775
Provision från förmedlad affär, Agria	4 606	4 627
Summa övriga intäkter	277 478	252 848
Driftskostnader, Liv och Hälsa	-102 298	-102 057
Driftskostnader, Bank	-146 324	-127 841
Driftskostnader, Agria	-4 185	-4 440
Summa övriga kostnader	-252 807	-234 338
Summa övriga intäkter och kostnader	24 671	18 510

Not 16	Bokslutsdispositioner/Obeskattade reserver
---------------	---

	Moderbolaget	
Tkr	2018	2017
Utjämningsfond	19 774	19 774
Säkerhetsreserv		
Ingående balans	1 301 234	1 250 018
Årets avsättning/återföring	85 000	51 216
Utgående balans	1 386 234	1 301 234
Periodiseringsfond tax -13		
Ingående balans	14 417	14 417
Årets avsättning/återföring	-14 417	0
Utgående balans	0	14 417
Periodiseringsfond tax -14		
Ingående balans	17 500	17 500
Årets avsättning/återföring	0	0
Utgående balans	17 500	17 500
Periodiseringsfond tax -15		
Ingående balans	20 000	20 000
Årets avsättning/återföring	0	0
Utgående balans	20 000	20 000
Periodiseringsfond tax -16		
Ingående balans	18 000	18 000
Årets avsättning/återföring	0	0
Utgående balans	18 000	18 000

Not 16 Bokslutsdispositioner/Obeskattade reserver, fortsättning

Tkr	Moderbolaget	
	2018	2017
Periodiseringsfond tax -17		
Ingående balans	19 000	19 000
Årets avsättning/återföring	0	0
Utgående balans	19 000	19 000
Periodiseringsfond tax -19		
Ingående balans	0	0
Årets avsättning/återföring	44 500	0
Utgående balans	44 500	0
Överavskrivning		
<i>Inventarier</i>		
Ingående balans	6 847	7 948
Årets avskrivningar utöver plan	265	-1 101
Utgående balans	7 112	6 847
Summa obeskattade reserver	1 532 120	1 416 772

Not 17 Skatter

Tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Aktuell skattekostnad (-) /skatteintäkt (+)				
Periodens skattekostnad/skatteintäkt	-32 780	-2 866	-30 173	-313
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	1 999	-70	1 999	-70
Summa aktuell skatt	-30 781	-2 936	-28 174	-383
Uppskjuten skattekostnad (-) /skatteintäkt (+)				
Uppskjuten skatt på realiserade vinster och förluster	96 516	-86 840	96 516	-86 840
Uppskjuten skatt avseende pensionskostnader	-2 081	-1 691	-2 081	-1 691
Uppskjuten skatt hänförlig till obeskattade reserver	-5 593	-11 025	0	0
Uppskjuten skatt hänförlig till immateriella tillgångar	564	470	0	0
Summa uppskjuten skatt	89 406	-99 086	94 435	-88 531
Totalt redovisad skattekostnad	58 625	-102 022	66 261	-88 914
Koncernen				
Avstämning av effektiv skatt	2018 (%)	2018	2017 (%)	2017
Resultat före skatt		299 653		701 720
Skatt enligt gällande skattesats för moderbolaget	22,0	-65 924	22,0	-154 378
Skatteeffekter av				
ej avdragsgilla kostnader	1,3	-3 870	1,4	-9 882
ej skattepliktiga intäkter	-30,1	90 064	-9,2	64 669
Skatt hänförlig till tidigare år	-0,7	1 999	0,0	-70
Skatt hänförlig till utländsk källskatt	0,1	-406	0,0	-313
Skatteeffekt av förändrad bolagsskatt	-13,1	39 339	0,0	0
Schablonintäkt investeringsfond och periodiseringsfond	0,9	-2 577	0,3	-2 048
Redovisad skattekostnad	-19,6	58 625	14,5	-102 022
Moderbolaget				
Avstämning av effektiv skatt	2018 (%)	2018	2017 (%)	2017
Resultat före skatt		180 967		661 868
Skatt enligt gällande skattesats för moderbolaget	22,0	-39 813	22,0	-145 611
Skatteeffekter av				
ej avdragsgilla kostnader	1,4	-2 561	0,8	-5 541
ej skattepliktiga intäkter	-49,8	90 064	-9,8	64 669
Skatt hänförlig till tidigare år	-1,1	1 999	0,0	-70
Skatt hänförlig till utländsk källskatt	0,2	-406	0,0	-313
Skatteeffekt av förändrad bolagsskatt	-10,8	19 555	0,0	0
Schablonintäkt investeringsfond och periodiseringsfond	1,4	-2 577	0,3	-2 048
Redovisad skattekostnad	-36,6	66 261	13,4	-88 914

Redovisat i balansräkningen
Redovisade uppskjutna skattefordringar och skatteskulder

Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder hänför sig till följande

Tkr	Koncernen					
	Uppskjuten skattefordran (-)		Uppskjuten skatteskuld (+)		Netto	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Andra finansiella placeringstillgångar			388 458	484 974	388 458	484 974
Immateriella tillgångar			1 786	2 350	1 786	2 350
Obeskattade reserver			317 282	311 689	317 282	311 689
Pensionsavsättningar	-6 398	-8 479			-6 398	-8 479
Skattefordran/Skatteskuld	-6 398	-8 479	707 526	799 013	701 128	790 534

Tkr	Moderbolaget					
	Uppskjuten skattefordran (-)		Uppskjuten skatteskuld (+)		Netto	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Andra finansiella placeringstillgångar			388 458	484 974	388 458	484 974
Pensionsavsättningar	-6 398	-8 479			-6 398	-8 479
Skattefordran/Skatteskuld	-6 398	-8 479	388 458	484 974	382 060	476 495

Förändringar av uppskjuten skatt i temporära skillnader

Tkr	Koncernen			
	Balans 1 jan 2018	Redovisat över resultaträkningen	Redovisat över balansräkningen	Balans 31 dec 2018
Andra finansiella placeringstillgångar	484 974	-96 516	0	388 458
Immateriell tillgång	2 350	-564	0	1 786
Obeskattade reserver	311 689	5 593	0	317 282
Pensionsavsättningar	-8 479	2 081	0	-6 398
	790 534	-89 406	0	701 128

Tkr	Koncernen			
	Balans 1 jan 2017	Redovisat över resultaträkningen	Redovisat över balansräkningen	Balans 31 dec 2017
Andra finansiella placeringstillgångar	398 134	86 840	0	484 974
Immateriell tillgång	0	-470	2 820	2 350
Obeskattade reserver	300 664	11 025	0	311 689
Pensionsavsättningar	-10 170	1 691	0	-8 479
	688 628	99 086	2 820	790 534

Tkr	Moderbolaget			
	Balans 1 jan 2018	Redovisat över resultaträkningen	Redovisat över balansräkningen	Balans 31 dec 2018
Andra finansiella placeringstillgångar	484 974	-96 516	0	388 458
Pensionsavsättningar	-8 479	2 081	0	-6 398
	476 495	-94 435	0	382 060

Tkr	Moderbolaget			
	Balans 1 jan 2017	Redovisat över resultaträkningen	Redovisat över balansräkningen	Balans 31 dec 2017
Andra finansiella placeringstillgångar	398 134	86 840	0	484 974
Pensionsavsättningar	-10 170	1 691	0	-8 479
	387 964	88 531	0	476 495

Not 18	Immateriella tillgångar
---------------	--------------------------------

Tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Ingående anskaffningsvärde	34 972	0	22 154	0
Förvärv	0	34 972	0	22 154
Utgående anskaffningsvärde	34 972	34 972	22 154	22 154
Årets avskrivningar	-6 994	-6 567	-4 431	-4 431
Utgående ackumulerade avskrivningar	-13 561	-6 567	-8 862	-4 431
Utgående balans	21 410	28 405	13 293	17 723

Immateriella tillgångar har en beräknad nyttjandeperiod av fem år och skrivs av med 20 procent per år.

Not 19	Byggnader och mark
---------------	---------------------------

Tkr	2018	2017
Förvaltningsfastigheter		
Ingående anskaffningsvärde	2 991	2 991
Utgående anskaffningsvärde	2 991	2 991
Ingående anskaffningsvärde	2 991	2 991
Orealiserad värdeförändring tidigare år	1 159	1 159
Utgående verkligt värde	4 150	4 150
Påverkan på periodens resultat		
Hysesintäkter	68	70
Direkta kostnader för fastigheter som genererat hyresintäkter under perioden	-348	-130

Not 20	Aktier och andelar i dotterföretag
---------------	---

	2018		2017	
	Antal andelar	Ägarandeli %	Antal andelar	Ägarandeli %
Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän Fastigheter AB, 556683-5897 Säte: Göteborg, Sverige	1 000	100,0	1 000	100,0
Försäkringsgruppen Väst AB, 556524-3271 Säte: Göteborg, Sverige	711	69,7	594	58,2

Tkr	Moderbolaget
Ingående anskaffningsvärde 2017-01-01	403 924
Aktieägartillskott	-24 000
Anskaffning	15 185
Utgående anskaffningsvärde 2017-12-31	395 109
Ingående orealiserade värdeförändringar 2017-01-01	932 832
Årets orealiserade värdeförändring	282 130
Utgående orealiserade värdeförändringar 2017-12-31	1 214 962
Verkligt värde 2017-12-31	1 610 071
Ingående anskaffningsvärde 2018-01-01	395 109
Aktieägartillskott	240 596
Anskaffning	4 405
Utgående anskaffningsvärde 2018-12-31	640 110
Ingående orealiserade värdeförändringar 2018-01-01	1 214 962
Årets orealiserade värdeförändring	388 892
Utgående orealiserade värdeförändringar 2018-12-31	1 603 854
Verkligt värde 2018-12-31	2 243 964

	Koncernen			
	2018		2017	
	Antal andelar	Ägarandel i %	Antal andelar	Ägarandel i %
Platzer Fastigheter Holding AB (publ), 556746-6437 Säte: Göteborg, Sverige	20 203 112	16,9	20 203 112	16,9

	Moderbolaget			
	2018		2017	
	Antal andelar	Ägarandel i %	Antal andelar	Ägarandel i %
LFant AB, 559085-6802 Säte: Helsingborg, Sverige	100 000	33,3	0	0
Skadedjursbekämpning i Väst AB, 559164-8505 Säte: Vänersborg, Sverige	500 000	33,3	0	0

Tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Redovisat värde vid årets ingång	869 542	804 226	0	57 067
Förvärv	15 511	0	15 511	0
Minskning upparbetat övervärde p g a utdelning	-30 305	-22 223	0	0
Ägd andel av årets resultat	286 755	157 827	-1 543	0
Avyttring	0	-70 288	0	-57 067
Redovisat värde vid årets utgång	1 141 503	869 542	13 967	0

Tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Minskning upparbetat övervärde p g a utdelning	-30 305	-22 223	0	0
Ägd andel av årets resultat	286 755	157 827	-1 543	0
Utdelning	30 305	24 623	0	6 499
Realiserad förlust	0	-33 411	0	-20 191
Andel i intresseföretags resultat	286 755	126 816	-1 543	-13 692

Tkr	Koncernen				
	2018				
	Intäkter	Resultat	Tillgångar	Skulder	Eget Kapital
Ägd andel av:					
Platzer Fastigheter Holding AB (publ), 556746-6437*	172 211	288 298	3 034 057	1 906 521	1 127 536
LFant AB, 559085-6802	24	-1 442	14 204	647	13 557
Skadedjursbekämpning i Väst AB, 559164-8505	0	-101	500	90	410

* För ytterligare information se bolagets hemsida www.platzer.se

Tkr	2017				
	Intäkter	Resultat	Tillgångar	Skulder	Eget Kapital
Ägd andel av:					
Platzer Fastigheter Holding AB (publ), 556746-6437	158 691	157 827	2 503 566	1 634 024	869 542

Tkr	Moderbolaget				
	2018				
	Intäkter	Resultat	Tillgångar	Skulder	Eget Kapital
Ägd andel av:					
LFant AB, 559085-6802	24	-1 442	14 204	647	13 557
Skadedjursbekämpning i Väst AB, 559164-8505	0	-101	500	90	410

Not 22	Aktier och andelar
---------------	---------------------------

Tkr	2018		2017	
	Anskaffningsvärde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde	Verkligt värde
Svenska noterade aktier och andelar	938 884	1 246 132	867 401	1 363 885
Svenska onoterade aktier och andelar	760 916	1 868 411	756 278	1 836 262
Utländska noterade aktier och andelar	1 011 048	1 345 243	1 014 384	1 518 266
Utländska onoterade aktier och andelar	79 360	180 301	42 066	193 710
Summa	2 790 208	4 640 087	2 680 129	4 912 123
Koncernen				
Svenska onoterade aktier och andelar som tillkommer i koncernen	455 409	1 096 506	180 953	724 747
Summa	455 409	1 096 506	180 953	724 747
Summa aktier och andelar i koncernen	3 245 617	5 736 593	2 861 082	5 636 870

För fullständig förteckning över aktier och andelar, vänligen kontakta Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän.

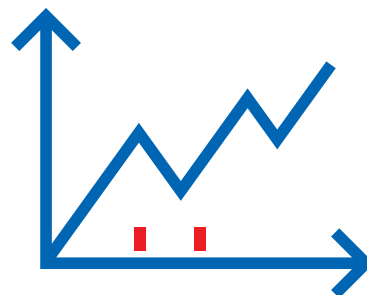
Not 23	Obligationer och andra räntebärande värdepapper
---------------	--

Tkr	2018		2017	
	Anskaffningsvärde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde	Verkligt värde
Övriga svenska emittenter	389 545	389 826	314 631	323 352
Övriga utländska emittenter	108 799	106 365	187 119	189 875
Andelar i räntebärande fonder	673 395	705 323	671 463	718 826
Summa	1 171 739	1 201 514	1 173 213	1 232 053
Varav noterade värdepapper	1 106 466	1 133 554	1 107 738	1 160 822
Positiv skillnad till följd av att verkligt värde överstiger nominella värden		13 440		21 107
Negativ skillnad till följd av att verkligt värde ej överstiger nominella värden		-5 679		-936

För fullständig förteckning över obligationer och andra räntebärande värdepapper, vänligen kontakta Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän.

Not 24	Derivat
---------------	----------------

Tkr	2018		2017	
	Anskaffningsvärde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde	Verkligt värde
Teckningsoption	-	3 840	-	0
Summa	0	3 840	0	0

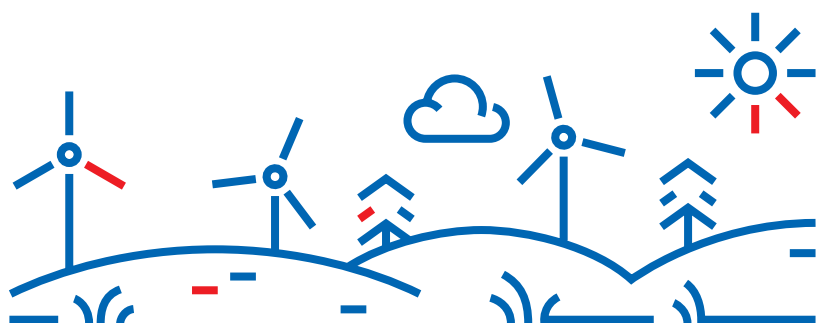

Tkr	Koncernen			
	2018		2017	
Finansiella tillgångar				
Värderingskategori verkligt värde via resultaträkningen	Anskaffningsvärde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde	Verkligt värde
<i>Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin</i>				
Aktier och andelar	3 709 342	6 878 096	3 309 296	6 506 412
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 171 739	1 201 514	1 173 213	1 232 053
Upplupna räntetäkter	-	2 113	-	2 265
<i>Värderingskategori handelsändamål</i>				
Derivat	-	3 840	-	0
Summa	4 881 081	8 085 563	4 482 509	7 740 730

Tkr	Moderbolaget			
	2018		2017	
Finansiella tillgångar				
Värderingskategori verkligt värde via resultaträkningen	Anskaffningsvärde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde	Verkligt värde
<i>Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin</i>				
Aktier och andelar	3 445 828	6 898 018	3 075 238	6 522 194
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 171 739	1 201 514	1 173 213	1 232 053
Upplupna räntetäkter	-	2 113	-	2 265
<i>Värderingskategori handelsändamål</i>				
Derivat	-	3 840	-	0
Summa	4 617 567	8 105 485	4 248 451	7 756 512

Tkr	Koncernen			
	2018			
Information om finansiella instruments verkliga värden				
Finansiella tillgångar	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Aktier och andelar	2 591 375	0	4 286 721	6 878 096
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 201 514	0	0	1 201 514
Derivat	0	0	3 840	3 840
Upplupna räntetäkter	2 113	0	0	2 113
Summa	3 795 002	0	4 290 561	8 085 563

Tkr	2017			
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Information om finansiella instruments verkliga värden				
Finansiella tillgångar	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Aktier och andelar	2 882 151	0	3 624 261	6 506 412
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 232 053	0	0	1 232 053
Derivat	0	0	0	0
Upplupna räntetäkter	2 265	0	0	2 265
Summa	4 116 469	0	3 624 261	7 740 730

Not 25 Kategorier av finansiella tillgångar och skulder, fortsättning

Tkr	Moderbolaget			
	2018			
Information om finansiella instruments verkliga värden				
Finansiella tillgångar	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Aktier och andelar	2 591 375	0	4 306 643	6 898 018
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 201 514	0	0	1 201 514
Derivat	0	0	3 840	3 840
Upplupna ränteintäkter	2 113	0	0	2 113
Summa	3 795 002	0	4 310 483	8 105 485
Tkr	2017			
	2017			
Information om finansiella instruments verkliga värden				
Finansiella tillgångar	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Aktier och andelar	2 882 151	0	3 640 043	6 522 194
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 232 053	0	0	1 232 053
Derivat	0	0	0	0
Upplupna ränteintäkter	2 265	0	0	2 265
Summa	4 116 469	0	3 640 043	7 756 512

I ovanstående tabell lämnas upplysningar om hur verkligt värde bestämts för de finansiella instrument som värderas till verkligt värde i balansräkningen. Uppdelningen av hur verkligt värde bestämts görs utifrån följande tre nivåer.

Nivå 1: enligt priser noterade på en aktiv marknad för identiska instrument.

Nivå 2: utifrån direkt eller indirekt observerbara marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1.

Nivå 3: utifrån indata som inte är observerbara på marknaden.

Specifikation av nivå 3	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Aktier och andelar				
Ingående balans	3 624 261	97 215	3 640 043	1 363 684
Omklassificering från nivå 2 till 3	0	3 167 842	0	1 831 372
Redovisade vinster och förluster i årets resultat	518 924	405 144	526 869	429 455
Anskaffningsvärde förvärv	151 513	29 004	392 108	44 189
Likvid vid försäljning	-4 137	-74 944	-248 537	-28 657
Summa	4 290 561	3 624 261	4 310 483	3 640 043

Not 26 Fordringar avseende direkt försäkring

Tkr	2018	2017
Fordringar hos försäkringstagare	267 616	262 829
Fordringar hos försäkringsföretag	30 638	26 834
Summa	298 254	289 663

Av fordringar hos försäkringstagare förväntas 0 kronor att bli återvunna mer än tolv månader efter balansdagen.

Not 27	Materiella tillgångar
---------------	------------------------------

Tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Anskaffningsvärde materiella tillgångar				
Ingående balans	45 876	41 208	43 117	41 208
Årets inköp	10 220	5 385	9 775	2 626
Avyttringar	-2 302	-717	-481	-717
Utgående balans	53 794	45 876	52 411	43 117
Avskrivningar materiella tillgångar				
Ingående balans	-30 536	-25 475	-28 266	-25 475
Årets avskrivningar	-4 415	-5 778	-4 196	-3 508
Avyttringar	2 138	717	344	717
Utgående balans	-32 813	-30 536	-32 118	-28 266
Utgående balans materiella tillgångar	20 981	15 340	20 293	14 851

Planenlig avskrivning har gjorts på inventarier efter deras ekonomiska livslängd varierande från 3 - 10 år.

Not 28	Förutbetalda anskaffningskostnader
---------------	---

Tkr	2018	2017
Föregående års avsättning av förutbetalda anskaffningskostnader	30 800	32 093
Årets avskrivning	-30 800	-32 093
Årets avsättning	18 499	30 800
Förutbetalda anskaffningskostnader vid årets utgång	18 499	30 800
Anskaffningskostnader med avskrivningstid		
inom 1 år	18 499	30 800
överstigande 1 år	-	-

Not 29	Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter
---------------	--

Tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Förutbetalda kostnader	63 574	51 233	60 003	51 233
Upplupna intäkter	98 820	106 207	98 820	101 192
Summa	162 394	157 440	158 822	152 425

Not 30	Eget kapital
---------------	---------------------

Bundet kapital

Reservfond

Syftet med reservfonden har varit att spara den del av nettovinsten som inte gick åt för täckning av balanserad förlust.

Fritt kapital

Balanserat resultat

Utgörs av föregående års fria egna kapital och blir tillsammans med årets resultat summa fritt kapital.

För specifikation av förändringar i eget kapital se Rapport över förändringar i eget kapital.

Not 31	Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker
---------------	--

Tkr	2018			2017		
	Brutto	Återförsäkrares andel	Netto	Brutto	Återförsäkrares andel	Netto
Avsättning för ej intjänade premier						
Ingående balans	628 766	0	628 766	586 574	0	586 574
Premieinkomst	1 651 997	-81 252	1 570 745	1 534 283	-77 777	1 456 506
Intjänade premier under perioden	-1 612 654	81 252	-1 531 402	-1 492 091	77 777	-1 414 314
Utgående balans	668 109	0	668 109	628 766	0	628 766
Avsättning för kvardröjande risker						
Ingående balans	0	0	0	0	0	0
Tidigare års avsättning som tagits till resultatet	0	0	0	0	0	0
Nya avsättningar under perioden	0	0	0	0	0	0
Utgående balans	0	0	0	0	0	0
Total utgående balans	668 109	0	668 109	628 766	0	628 766

Not 32	Avsättning för oreglerade skador
---------------	---

Tkr	2018			2017		
	Brutto	Återförsäkrares andel	Netto	Brutto	Återförsäkrares andel	Netto
Inträffade och rapporterade skador	783 930	-138 635	645 295	815 986	-146 354	669 632
Inträffade, men ej rapporterade skador (IBNR)	1 189 929	-135 520	1 054 409	1 186 477	-162 651	1 023 826
Avsättning för skadelivräntor	397 645	0	397 645	385 155	0	385 155
Avsättning för skaderegleringskostnad	87 120	0	87 120	79 732	0	79 732
Utgående balans	2 458 624	-274 155	2 184 469	2 467 350	-309 005	2 158 345
Ingående balans	2 467 350	-309 005	2 158 345	2 270 494	-256 626	2 013 868
Förväntad kostnad för skador som inträffat under den innevarande perioden	600 869	-53 894	546 975	637 827	-79 233	558 594
Förändring av förväntad kostnad för skador som inträffat under tidigare år	-609 595	88 744	-520 851	-440 971	26 854	-414 117
Utgående balans	2 458 624	-274 155	2 184 469	2 467 350	-309 005	2 158 345

Bolaget diskonterar olycksfall, trafik och skadelivräntor. Övrig affär är odiskonterad.

Effekt av beståndsoverlåtelse	2018	2017
Olycksfalls- och sjukförsäkring för vuxna	0	14 752
Effekt av beståndsoverlåtelse redovisad i balansräkningen	0	14 752

Not 33	Avsättning för återbäring
---------------	----------------------------------

Tkr	2018	2017
Ingående balans	227 481	375 774
Under året reglerad återbäring	-205 451	-341 404
Återförd återbäring från tidigare år över resultaträkningen	-18 670	-31 889
Årets avsättning för återbäring	157 000	225 000
Avsättning för återbäring	160 360	227 481

Not 34	Pensioner och andra förpliktelser
---------------	--

Tkr	2018	2017
Reserverad pensionskostnad avseende förtida uttag utöver trygghandelagens regler	563	4 235
Avsättning till pensioner	563	4 235

Reserverad pensionskostnad ovan avser avsättning för personal födda 1955 eller tidigare, som enligt avtal har möjlighet att gå i pension vid 62 år. Kostnaden för förmåns- och avgiftsbestämda pensioner redovisas i not 7.

Not 35	Skulder avseende direkt försäkring
---------------	---

Tkr	2018	2017
Skulder till försäkringstagare	184 821	167 666
Skulder till försäkringsföretag	1 042	461
Summa	185 863	168 127

Not 36	Övriga skulder
---------------	-----------------------

Koncernen						
Återstående löptid övriga skulder, tkr	2018			2017		
	På anfordran	< 1 månad	Totalt	På anfordran	< 1 månad	Totalt
Övriga skulder	7 408	57 412	64 820	8 266	45 751	54 017
Utgående balans	7 408	57 412	64 820	8 266	45 751	54 017

Moderbolaget						
Återstående löptid övriga skulder, tkr	2018			2017		
	På anfordran	< 1 månad	Totalt	På anfordran	< 1 månad	Totalt
Övriga skulder	7 408	56 234	63 642	8 266	44 514	52 780
Utgående balans	7 408	56 234	63 642	8 266	44 514	52 780

Not 37 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Semesterlöneskuld	12 975	12 228	12 022	11 303
Löner och provisioner	22 671	30 730	22 161	30 385
Sociala kostnader	12 333	13 232	11 436	12 344
Löneskatt	14 333	17 324	13 881	16 113
Övrigt	3 755	6 999	3 100	6 316
Summa	66 067	80 513	62 600	76 461

Not 38 Förväntade återvinningstidpunkter för tillgångar och skulder

Tkr	Koncernen			Moderbolaget		
	2018			2018		
	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
Övriga immateriella tillgångar	6 975	14 435	21 410	4 431	8 862	13 293
Byggnader och mark		4 150	4 150		4 150	4 150
Aktier och andelar i dotterföretag			0		2 243 964	2 243 964
Aktier och andelar i intresseföretag		1 141 503	1 141 503		13 967	13 967
Aktier och andelar	295 339	5 441 254	5 736 593	295 339	4 344 748	4 640 087
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	120 151	1 081 363	1 201 514	120 151	1 081 363	1 201 514
Derivat	3 840		3 840	3 840		3 840
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring		997	997		997	997
Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar						
Oreglerade skador	80 000	194 155	274 155	80 000	194 155	274 155
Fordringar avseende direkt försäkring	298 254		298 254	298 254		298 254
Fordringar avseende återförsäkring	38 638		38 638	38 638		38 638
Övriga fordringar	84 223		84 223	84 215		84 215
Materiella tillgångar	4 415	16 566	20 981	4 196	16 097	20 293
Kassa och bank	85 638		85 638	76 238		76 238
Aktuell skattefordran	267		267			0
Upplupna räntetäkter	2 113		2 113	2 113		2 113
Förutbetalda anskaffningskostnader	18 499		18 499	18 499		18 499
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	140 223	22 171	162 394	136 652	22 170	158 822
Summa tillgångar	1 178 575	7 916 594	9 095 169	1 162 566	7 930 473	9 093 039
Försäkringstekniska avsättningar						
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	668 109		668 109	668 109		668 109
Oreglerade skador	550 000	1 908 624	2 458 624	550 000	1 908 624	2 458 624
Återbäring	160 360		160 360	160 360		160 360
Andra avsättningar						
Pensioner och liknande förpliktelser	563		563	563		563
Skatter	17 486	683 642	701 128	17 486	364 574	382 060
Skulder avseende direkt försäkring	185 863		185 863	185 863		185 863
Skulder avseende återförsäkring	38 240		38 240	38 240		38 240
Aktuell skatteskuld	6 460		6 460	6 460		6 460
Övriga skulder	64 820		64 820	63 642		63 642
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	49 013	17 054	66 067	46 798	15 802	62 600
Summa skulder och avsättningar	1 740 914	2 609 320	4 350 234	1 737 521	2 289 000	4 026 521

Not 38 Förväntade återvinningstidpunkter för tillgångar och skulder, fortsättning

Tkr	Koncernen			Moderbolaget		
	2017			2017		
	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
Övriga immateriella tillgångar	6 567	21 838	28 405	4 431	13 292	17 723
Byggnader och mark		4 150	4 150		4 150	4 150
Aktier och andelar i dotterföretag			0		1 610 071	1 610 071
Aktier och andelar i intresseföretag		869 542	869 542		0	0
Aktier och andelar	491 212	5 145 658	5 636 870	491 212	4 420 911	4 912 123
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	109 883	1 122 170	1 232 053	109 883	1 122 170	1 232 053
Derivat			0			0
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring		884	884		884	884
Återförsäkrars andel av försäkringstekniska avsättningar						
Oreglerade skador	90 000	219 005	309 005	90 000	219 005	309 005
Fordringar avseende direkt försäkring	289 663		289 663	289 663		289 663
Fordringar avseende återförsäkring	47 978		47 978	47 978		47 978
Övriga fordringar	88 377		88 377	88 377		88 377
Materiella tillgångar	5 778	9 562	15 340	3 508	11 343	14 851
Kassa och bank	113 731		113 731	106 145		106 145
Aktuell skattefordran	23 222		23 222	21 882		21 882
Upplupna räntetäkter	2 405		2 405	2 405		2 405
Förutbetalda anskaffningskostnader	30 800		30 800	30 800		30 800
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	136 120	21 320	157 440	131 105	21 320	152 425
Summa tillgångar	1 435 736	7 414 129	8 849 865	1 417 389	7 423 146	8 840 535
Försäkringstekniska avsättningar						
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	628 766		628 766	628 766		628 766
Oreglerade skador	525 000	1 942 350	2 467 350	525 000	1 942 350	2 467 350
Återbäring	227 481		227 481	227 481		227 481
Andra avsättningar						
Pensioner och liknande förpliktelser	3 808	427	4 235	3 808	427	4 235
Skatter	49 952	740 582	790 534	49 952	426 543	476 495
Skulder avseende direkt försäkring	168 127		168 127	168 127		168 127
Skulder avseende återförsäkring	34 898		34 898	34 898		34 898
Övriga skulder	54 017		54 017	52 780		52 780
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	64 442	16 071	80 513	61 607	14 854	76 461
Summa skulder och avsättningar	1 756 491	2 699 430	4 455 921	1 752 419	2 384 174	4 136 593

Not 39 Räntesats för diskontering av försäkringstekniska avsättningar

För skadelivräntor, inklusive mottagen återförsäkring avseende skadelivräntor, används den av EIOPA definierade diskonteringsräntekurvan. Den är framtagen för att motsvara riskfria räntesatser för relevanta durationer och baseras på marknadsnoteringar för svenska swapräntor. Därtill finns ett makroekonomiskt antagande om en långsiktig ränta på 4,05 procent. För övrig försäkring används en fast räntesats baserad på den statsobligation som har löptid närmast åtagandenas genomsnittliga duration. För direkt trafikförsäkring och mottagen proportionell trafikåterförsäkring används räntesatsen 0,2 procent, baserad på de senaste fem årens 7-åriga statsobligation. För mottagen icke-proportionell trafikåterförsäkring samt för sjuk- och olycksfallsförsäkring, såväl direktförsäkring som mottagen återförsäkring, används räntesatsen 0,6 procent, baserad på de senaste fem årens 10-åriga statsobligation.

Not 40 Specifikationer till kassaflödesanalys

Justering för poster som inte ingår i kassaflödet, tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Avskrivningar av tillgångar	11 410	10 257	8 627	7 940
Rearesultat försäljning av materiella tillgångar	0	-157	0	-157
Rearesultat försäljning av finansiella placeringstillgångar	-307 394	-144 444	-307 394	-144 444
Orealiserad värdeförändring finansiella placeringstillgångar	53 587	-640 871	19 992	-678 401
Avsättning till pensioner	-3 672	-7 783	-3 672	-7 783
Försäkringstekniska avsättningar f e r	-1 654	38 376	-1 654	38 376
Summa justering för poster som inte ingår i kassaflödet	-247 723	-744 622	-284 101	-784 469

Not 41	Ställda säkerheter
---------------	---------------------------

Tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Tillgångar ställda till förmån för försäkringstagarna för att täcka försäkringstekniska avsättningar*	2 559 039	2 515 601	2 559 039	2 515 601
Övriga ställda panten och säkerheter	Inga	Inga	Inga	Inga

* Enligt FRL (2010:2043) Kap 6:11

Not 42	Eventualförpliktelser
---------------	------------------------------

Ansvaret för 80 procent av uppkomna kreditförluster i förmedlade krediter tillhörande Länsförsäkringar Bank Göteborg och Bohuslän. Kreditförlusten regleras genom avdrag på kommande provisionsintäkter tills kreditförlusten är reglerad.

I egenskap av delägare i Länsförsäkringsbolagens Fastighetshandelsbolag Humlegården ansvaras för detta bolags förpliktelser med 4 procent.

Av trafikskadelagen och trafikförsäkringsförordningen följer att försäkringsbolag som meddelar trafikförsäkring i Sverige är skyldiga att vara medlemmar i Trafikförsäkringsföreningen (TFF). Av reglerna följer att medlemsbolagen har ett solidariskt ansvar att finansiera verksamheten i TFF.

Not 43	Investeringsåtaganden
---------------	------------------------------

Kvarvarande åtagande, tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2018	2017	2018	2017
Enligt avtal med finansiella institut har bolaget förbundit sig att investera följande belopp.	170 844	179 749	170 844	179 749

Not 44	Disposition av moderbolagets vinst eller förlust 2018
---------------	--

Till bolagstämmans förfogande står följande vinstmedel, tkr

Balanserat resultat	3 272 170
Årets resultat	247 228
Totalt	3 519 398

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel, 3 519 398 tkr, disponeras enligt följande:

Balanseras i ny räkning	3 519 398
Summa	3 519 398

Not 45	Närstående
---------------	-------------------

De 23 länsförsäkringsbolagen har valt att organisera vissa gemensamma verksamheter i Länsförsäkringar AB-koncernen. Koncernen har fått i uppdrag av länsförsäkringsbolagen att bedriva verksamhet inom områden där storskalighet är en avgörande konkurrensfördel och att tillhandahålla sådan service till länsförsäkringsbolagen som av effektivitetsskäl ska produceras och tillhandahållas gemensamt inom Länsförsäkringar. Tjänster tillhandahålls av Länsförsäkringar AB gentemot länsförsäkringsbolagen avseende utförande av utvecklingsprojekt och ovan beskrivna service. Prissättning för serviceverksamhet inom länsförsäkringsgruppen baseras på direkta och indirekta kostnader. Totalt sett syftar prissättningen till att fördela kostnaderna rättvist inom länsförsäkringsgruppen utifrån förbrukning. Gemensamma utvecklingsprojekt och gemensam service är kollektivt finansierade och faktureras utifrån beslutad fördelningsnyckel. Dessutom har bolaget under 2018 löpande transaktioner som omfattar kostnader och provisionersättning avseende försäljning och kundvård för den av Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän förmedlade affären, se not 15. Som närstående räknar Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän även övriga bolag inom länsförsäkringsgruppen.

Moderbolaget har en närstående relation med sina dotter- och intresseföretag se not 20 och 21. Det ena dotterföretagets verksamhet består i att äga och förvalta aktier i fastighetsbolag och det andra dotterföretaget bedriver förmedlingsverksamhet i enlighet med lagen om Försäkringsförmedling. Under året har vi gått in som delägare i två företag och äger 33 procent i vardera och har därmed inte bestämmande inflytande. Försäkringsgruppen Väst AB har mottagit cirka 37 mkr i provisioner för anskaffning av försäkringar. I övrigt har marginella inköp eller försäljningar skett under året.

Samtliga transaktioner mellan närstående parter baseras på marknadsmässiga villkor.

Tkr	2018			
	Intäkter	Kostnader	Fordringar	Skulder
Länsförsäkringar AB	279 075	370 480	105 038	10 589
Länsförsäkringsbolagen	14 667	9 682	2 446	738
Länsförsäkringar Märklarservice AB	3 132	9 297	0	341

Tkr	2017			
	Intäkter	Kostnader	Fordringar	Skulder
Länsförsäkringar AB	256 711	353 571	127 655	11 953
Länsförsäkringsbolagen	11 523	7 292	2 362	368
Länsförsäkringar Märklarservice AB	3 092	7 993	0	877

Tkr	Totalt 2018	Olycksfall och sjukdom	Motorfordon övriga klasser	Trafik, ansvar mot tredje man	Brand- och annan egen- domsskada	Allmän ansvarighet	Rättsskydd	Summa direkt försäkring	Mottagen åter- försäkring
Premieinkomst, brutto	1 651 997	131 041	398 299	222 974	710 683	44 103	53 412	1 560 512	91 485
Premieintäkt, brutto	1 612 654	126 698	383 519	223 272	694 762	43 341	52 231	1 523 823	88 831
Försäkringsersättningar, brutto	-1 218 066	-84 503	-278 533	-222 313	-572 533	-23 174	-21 704	-1 202 760	-15 306
Driftskostnader, brutto	-338 614	-30 414	-73 765	-42 516	-164 227	-11 177	-12 404	-334 503	-4 111
Resultat av avgiven återförsäkring	-73 430	-260	-7 192	-4 288	-59 260	-970	-1 460	-73 430	0
Skadeprocent, brutto	75,5	66,7	72,6	99,6	82,4	53,5	41,6	78,9	17,2

Göteborg den 5 mars 2019

Hans Ljungkvist

Ulf Ek

Per Hendar

Märta Jansdotter

Gunilla Rittgård

Henrik Stenström

Ingalill Östman

Ricard Robbstål

Fredrik Haglund

Anna Linnér

Vår revisionsberättelse har avlämnats den 5 mars 2019

Jan Palmqvist
auktoriserad revisor
Deloitte AB

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän,
organisationsnummer 558500-8039

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän för räkenskapsåret 2018-01-01 - 2018-12-31. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 6-41 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2018 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2018 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), så som de antagits av EU, och lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Våra uttalanden i denna rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som har överlämnats till moderbolagets revisionsutskott i enlighet med Revisorsförordningens (537/2014) artikel 11.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Detta innefattar att, baserat på vår bästa kunskap och övertygelse, inga förbjudna tjänster som avses i Revisorsförordningens

(537/2014) artikel 5.1 har tillhandahållits det granskade bolaget eller, i förekommande fall, dess moderföretag eller dess kontrollerade företag inom EU.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden.

Försäkringstekniska avsättningar - inträffade men ej rapporterade skador

I enlighet med not 32 uppgår per 31 december 2018 Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän försäkringstekniska avsättningar för oreglerade skador brutto, före återförsäkrarens andel, till 2 438 624 TSEK och netto, efter återförsäkrarens andel till 2 184 469 TSEK. Av totala avsättningar för oreglerade skador utgörs avsättningar för inträffade men ännu ej rapporterade skador till brutto 1 189 929 TSEK och netto till 1 054 409 TSEK.

Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän avsättningar för ännu ej rapporterade skador är en väsentlig post i balansräkningen som baseras på komplexa aktuariella beräkningar och antaganden. Resultatet av bolagets bästa bedömning avseende avsättningsbehovet för inträffade men ej rapporterade skador är beroende av historik och datakvalité. De mest centrala antagandena med störst påverkan av posternas storlek är bedömningar av framtida ersättningsutflöden och diskonteringsfaktorer för hänförliga kassaflöden.

I not 1 framgår de väsentliga uppskattningar och bedömningar som beräkningarna av de inträffade men ej rapporterade skadorna bygger på och not 2 behandlar Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän risker och riskhantering kopplat till bedömningar av inträffade men ej rapporterade skador. Felaktiga bedömningar av ovanstående

parametrar kan påverka värderingen av de försäkringstekniska avsättningarna väsentligt och därför bedöms detta vara ett område av särskild betydelse i vår revision.

Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän har implementerat interna kontroller i anslutning till värderingen av de inträffade men ej rapporterade skadorna.

Våra revisionsåtgärder har omfattat men inte uteslutande bestått av:

- Vi har granskat utformningen och effektiviteten av de kontroller som vi bedömt vara mest relevanta såsom kontroller kopplat till försäkringssystemens datakvalité, val av beräkningsmodell, bedömning av antaganden samt utvärdering och analys av rimligheten i utfallen.
- Vi har involverat aktuariespecialister för att utföra kontrollberäkningar och utmana Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän modeller för beräkning av okända men ej rapporterade skador.
- Vi har även utvärderat om notupplysningarna kopplat till de försäkringstekniska avsättningarna är rättvisande och fullständiga baserat på koncernens redovisningsprinciper.

Värdering av finansiella placeringstillgångar där noterade priser saknas (nivå 3)

Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän placeringstillgångar uppgår till 8 087 599 TSEK per 31 december 2018 och tillgångarna värderas till verkligt värde i balansräkningen. I not 25 framgår det redovisade värdet av placeringstillgångar som klassificeras som nivå 3 utifrån IFRS 13. Värdet av totala finansiella placeringstillgångar där noterade priser saknas uppgår till 4 290 561 TSEK. Klassificeringen av aktier och andelar inom nivå 3 avser i huvudsak innehav i LFAB, fastigheter och andra onoterade innehav.

Risken i samband med värdering av finansiella placeringstillgångar till verkligt värde är i huvudsak relaterade till tillgångar som ej handlas på en aktiv marknad och som därmed kräver bedömning av verkligt värde. Dessa tillgångar klassificeras som nivå 3 enligt IFRS 13 och värderas med hjälp av modeller som i hög utsträckning bygger på icke observerbara marknadspriser. I not 1 och 25 i årsredovisningen framgår det en redogörelse

av tillämpade redovisningsprinciper vid värdering av Länsförsäkringar Göteborg och Bohusläns placeringstillgångar inom nivå 3. Not 2 behandlar Länsförsäkringar Göteborg och Bohusläns aktiekursrisk.

De antaganden och modeller som används vid beräkningen av värderingen av dessa tillgångar är föremål för uppskattningar och bedömningar och området är därmed av särskild betydelse i vår revision.

Våra revisionsåtgärder har omfattat men inte uteslutande bestått av:

- För innehavet i LFAB har vi granskat värderingen mot värderingsintyg som Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän har erhållit samt kontrollberäknat värderingen utifrån substansvärdet i LFAB.
- Vi har utvärderat rimligheten i värderingskällornas resultat baserat på publik tillgänglig information om motpartens finansiella rapportering. I tillägg har vi även kontrollerat att använd värderingsmetod är i enlighet med normgivning och branschpraxis.
- Vi har även utvärderat om notupplysningarna kopplat till placeringstillgångar där noterade priser saknas är rättvisande och fullständiga.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen och återfinns på sidorna 2-5 och 46-51. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och, vad gäller koncernredovisningen, enligt IFRS så som de antagits av EU. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Styrelsens revisionsutskott ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka bolagets finansiella rapportering.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.

- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag och en koncern inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden. Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iaktta-

gelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Vi måste också förse styrelsen med ett uttalande om att vi har följt relevanta yrkesetiska krav avseende oberoende, och ta upp alla relationer och andra förhållanden som rimligen kan påverka vårt oberoende, samt i tillämpliga fall tillhörande motåtgärder.

Av de områden som kommuniceras med styrelsen fastställer vi vilka av dessa områden som varit de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen, inklusive de viktigaste bedömda riskerna för väsentliga felaktigheter, och som därför utgör de för revisionen särskilt betydelsefulla områdena. Vi beskriver dessa områden i revisionsberättelsen såvida inte lagar eller andra författningar förhindrar upplysning om frågan.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän för räkenskapsåret 2018-01-01 - 2018-12-31 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med försäkringsrörelselagen, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med försäkringsrörelselagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med försäkringsrörelselagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser

skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med försäkringsrörelselagen.

Stockholm den 5 mars 2019

Jan Palmqvist
auktoriserad revisor Deloitte AB

Styrelse

Styrelse från vänster - Per Hendar, Märta Jansdotter, Ricard Robbstål, Gunilla Rittgård, Henrik Stenström, Ulf Ek, Fredrik Haglund, Anna Linnér, Hans Ljungkvist och Ingalill Östman.

Hans Ljungkvist

Göteborg styrelsens ordförande
egen företagare, Hans Ljungkvist AB
invalid 2016, vald till och med 2019
vald som ordförande 2017, vald till och med 2019

Gunilla Rittgård

Onsala styrelsens vice ordförande
vd, Mediq Sverige AB
invalid 2007, vald till och med 2019

Ulf Ek

Göteborg ledamot
senior advisor, Wallenstam AB
invalid 2009, vald till och med 2019

Per Hendar

Göteborg ledamot
advokat, dNovo Law & Business
invalid 2018, vald till och med 2021

Märta Jansdotter

Göteborg ledamot
vd, Gröna Gårdar AB
invalid 2015, vald till och med 2021

Henrik Stenström

Uddevalla ledamot
egen företagare, Norrkila AB
invalid 2017, vald till och med 2020

Ingalill Östman

Göteborg ledamot
egen företagare, Ioway AB
invalid 2014, vald till och med 2020

Ricard Robbstål

Mölnadal verkställande direktör
ledamot sen 2014, vald till och med 2021

Arbetsstagarrepresentanter

Fredrik Haglund

Göteborg personalrepresentant, säljare Sak företag

Anna Linnér

Göteborg personalrepresentant, företagsskador Sak

Ledning

Ledningsgrupp från vänster - Ricard Robbstål, Helena Johnsson, Ann-Charlotte Holm, Björn Schedwin, Karolin Lindeman och Annika Lundberg. Anders Tykeson saknas på bilden.

Ricard Robbstål

verkställande direktör

Helena Johnsson

affärsområdeschef Sak Sälj och Marknad

Ann-Charlotte Holm

affärsstödschef

Anders Tykeson

finanschef

Björn Schedwin

affärsområdeschef Sak och Skador

Karolin Lindeman

HR-chef

Annika Lundberg

affärsområdeschef Bank och Liv

Valberedning

Sara Wallin

Göteborg valberedningens ordförande
vd Almi Företagspartner Väst

Lena Lilja

Uddevalla vice ordförande
vd Lena Lilja & Co AB

Monica Crusner

Göteborg ledamot
advokat, vd Crusner Advokatbyrå

Helén Eriksson-Elf

Göteborg ledamot
stadsdirektör Sundbybergs stad

Benny Karlsson

Uddevalla ledamot
egen företagare, styrelseuppdrag

Kontrollfunktioner, aktuarie och kundombudsman

Charlotta Löfstrand Hjelm

internrevisor

My Schnitzer

compliance

Björn Wallström

riskcontroller

Anna Flodström Wettebrandt

aktuarie

Lennart Vänerö

kundombudsman

Gemensam kundombudsman för tre länsförsäkringsbolag

Sen 2014 har vi genom Samarbete i Väst en gemensam kundombudsman för Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän, Länsförsäkringar Halland och Länsförsäkringar Älvsborg.

Kundombudsmannen är underställd styrelsen och arbetar oberoende i förhållande till vår organisation. Syftet med kundombudsmannen är att ge våra kunder möjlighet till snabb och kostnadsfri prövning av bolagets beslut.

Ärenden som kundombudsmannen prövar kan gälla villkorsfrågor, till exempel innehåll i försäkringsavtal eller oklarheter vid försäkringens tecknande. Frågorna kan gälla både privat försäkring och företagsförsäkring där bolaget är koncessionsinnehavare.

Även andra försäkringsfrågor av mer principiell karaktär kan prövas. Däremot prövar kundombudsmannen inga ansvars-, vållande- eller personskadeärenden.

2018 prövade kundombudsmannen 46 (47) ärenden för bolaget.

Fullmäktige

Från och med 2018 utgörs fullmäktige av 66 ledamöter.

Göteborgs kommun	Lysekils kommun	Öckerö kommun
Mandatperiod 2016-2018	Mandatperiod 2017-2019	Mandatperiod 2017-2019
Ingemar Björholt	Leif G Andersson	Pär Simonsson
Hakime Hassan	Benny Karlsson	Mandatperiod 2018-2020
Klas Hellgren	Marianne Siverhav	Thomas Alm
Peter Krantz	Munkedals kommun	Representanter i Länsförsäkringar Liv Försäkringsaktiebolags (publ) Försäkringstagarförening
Carolina Larsson	Mandatperiod 2016-2018	Lena Lilja, Uddevalla
Miriam Ljungholm	Gunnel Fritzon	Elisabeth Lindén, Härryda
Karl Malmström	Claes-Anders Johansson	Sven Pettersson, Orust
Birgitta Olausson	Kent Wilhelmsson	Rolf Åkerman, Olofstorp
Carlos Rebelo Da Silva	Mölnåls kommun	
Houda Zoubi	Mandatperiod 2017-2019	
Mandatperiod 2017-2019	Gunilla Bökmark	
Bengt Andersson	Per-Anders Jimar	
Lars Berg	Mandatperiod 2018-2020	
Malin Lilton	Niclas Yngvesson	
Malin Lundgren	Orust kommun	
Anna Rogbrant	Mandatperiod 2017-2019	
Shahab Sarmadi	Gun-Britt Svensson	
Lars Swahn	Partille kommun	
Toomas Tartu	Mandatperiod 2018-2020	
Sara Wallin	Henrik Rogenfelt	
Mandatperiod 2018-2020	Sotenäs kommun	
Helén Eriksson-Elf	Mandatperiod 2017-2019	
Susanna Löving Sjöberg	Ida Aronsson Hammar	
Josefin Locking	Måns Ingemarsson	
Navid Hamidi	Stenungsunds kommun	
Jan Johansson	Mandatperiod 2016-2018	
Birgitta Gunér	Martin Bergman	
Anders Sundin	Susanna Frennemo	
Mayur Patel	Eva Lind Johansson	
Marianne Lilja Wittbom	Hans Johansson	
Lars Johanson	Strömstad kommun	
Ola Ekman	Mandatperiod 2018-2020	
Härryda kommun	Peter Heie	
Mandatperiod 2016-2018	Tanums kommun	
Monica Crusner	Mandatperiod 2016-2018	
Elisabeth Lindén	Maria Andersson	
Lilian Samuelsson	Kjell Olsson	
Håkan Wallin	Lennart Olsson	
Mandatperiod 2018-2020	Uddevalla kommun	
Ingrid Fredriksson	Mandatperiod 2017-2019	
Kungälv kommun	Ylva Dahl	
Mandatperiod 2017-2019	Mandatperiod 2018-2020	
Lizette Engström	Magnus Gregart	
Mandatperiod 2018-2020	Thore Gunnarsson	
Margareta Alexandersson	Lena Lilja	
Niclas Tonsjö	Carin Ramneskär	

Sjöräddningssällskapets båt Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän gjorde 127 insatser 2018 efter namngivning och jungfrutur den 13 juni.

Foto Anna Bertrandsson, stationsansvarig på Rörö, båtens hemmahamn.

